

K R A A K I N F O

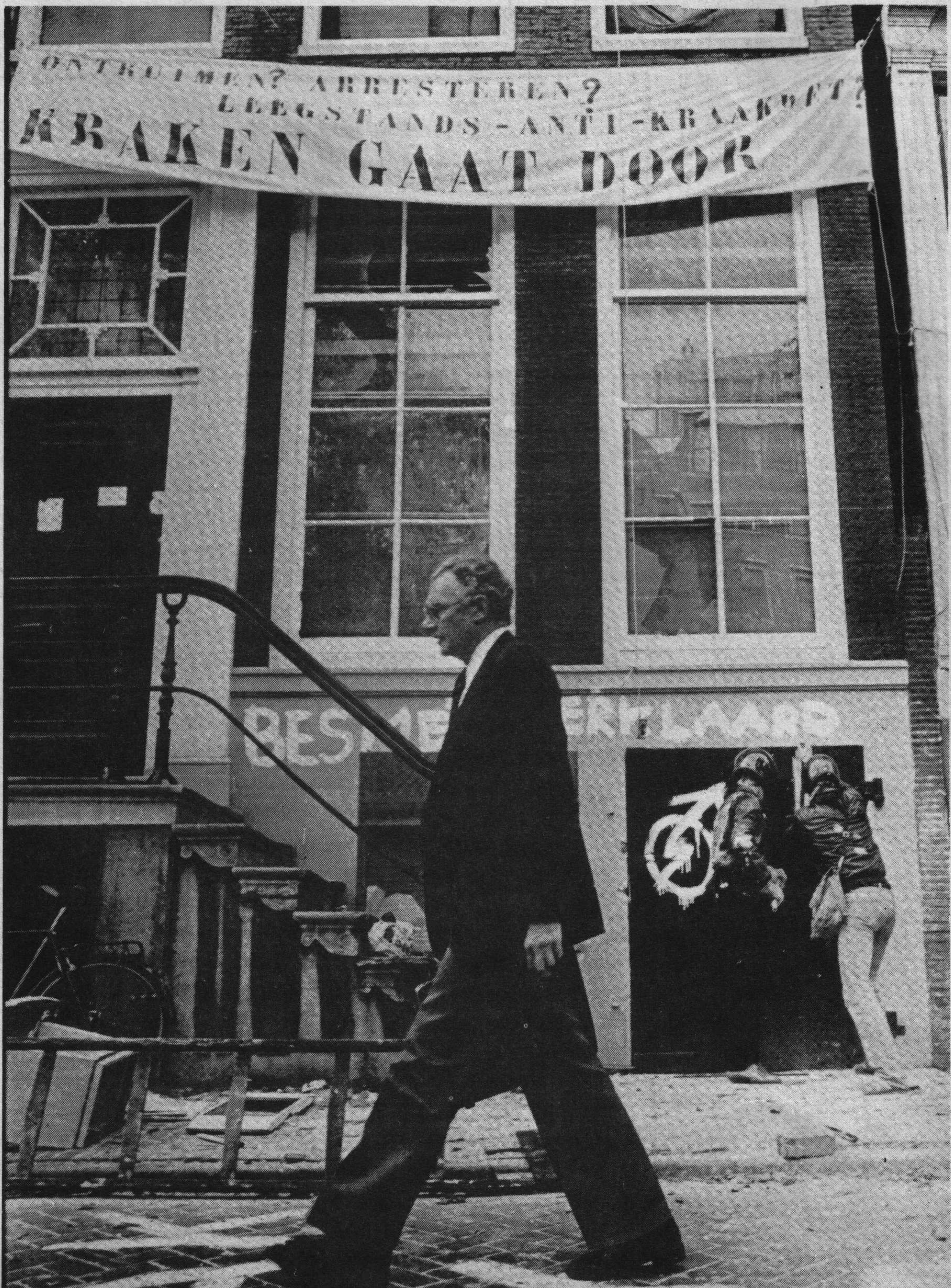
KRAKEN

JURIDIESE ZAKEN

LEEGSTANDSWET

I. VOORWOORD

Hier dan een nieuwe kraakinformatie. De handleidingen die we tot nu toe gebruikten raakten verouderd; nieuwe truks van justitie en overheid om het kraken van leegstand tegen te gaan.

De overheid is regelrecht uit op het likwideren van de kraakbeweging. De leegstandwet (ontruimingswet) zou daarvoor het belangrijkste wapen moeten gaan worden.

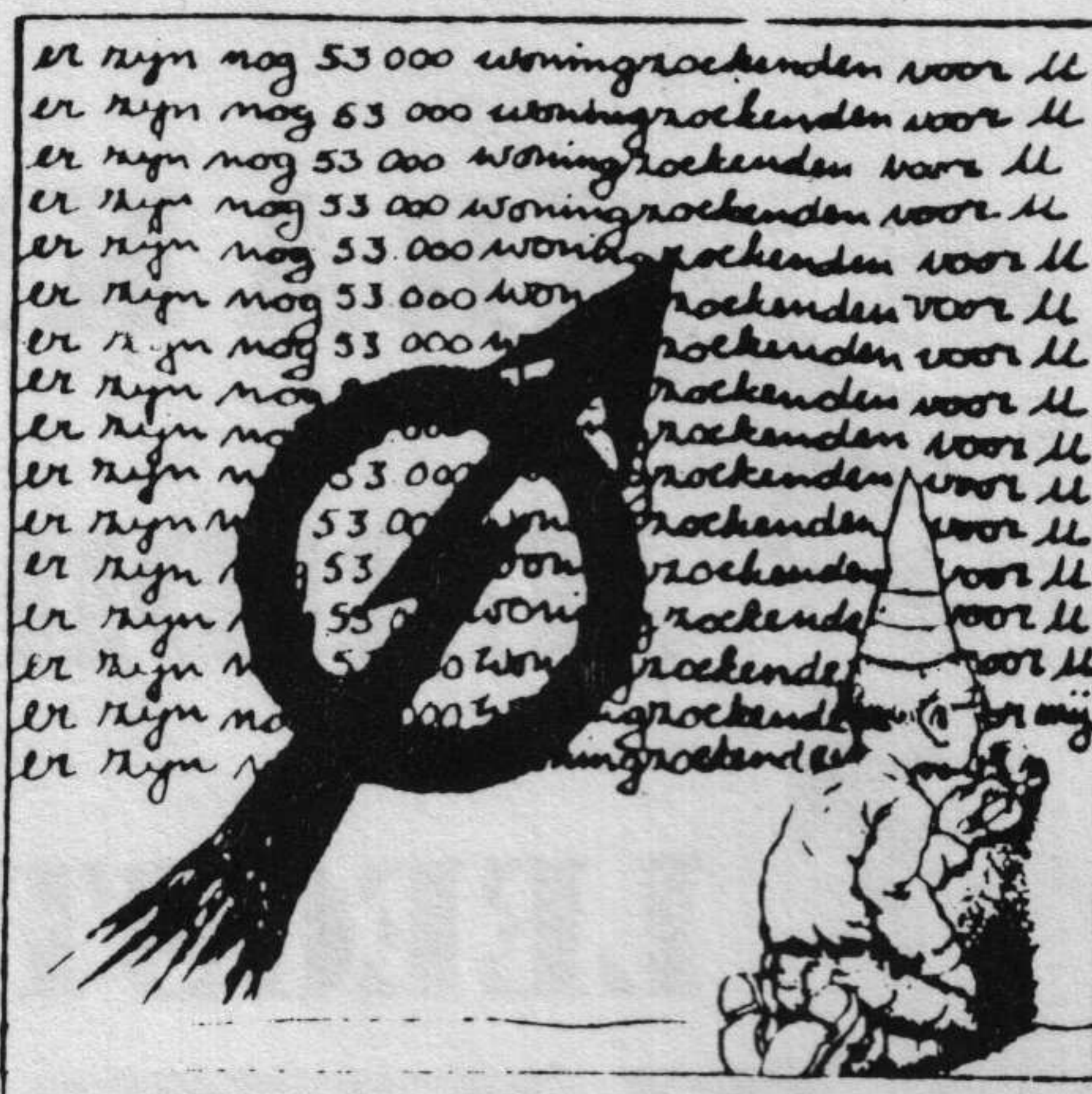
Een beweging, die het gelijk aan haar kant weet, is natuurlijk niet plat te krijgen door een opgelegde wet en wat blikken ME-ers die moeten zorgen voor de uitvoering daarvan.

Maar moeilijker krijgen we het er wel door. Als die klere-wet al ingevoerd wordt tenminste. Want elke keer wordt de termijn van invoering weer opgeschort (op het moment dat we dit schrijven - december '81 - zou de wet eind '82 in moeten gaan) en naast het krakersprotest komen er steeds meer protesten van 'onverdachte' zijde, zoals huisvestingsambtenaren en gemeentes. Langzaam begint het besef door te dringen wat voor 'n gedrocht 'de politiek' ook nu weer heeft voortgebracht. Elk uitstel betekent daarom winst voor ons en geeft ons tijd te zorgen voor afstel. Ondertussen gaat het kraken door.

We hebben wat praktische en inhoudelijke zaken die voor het kraken van belang zijn op 'n rijtje gezet. Sommige dingen - zoals hulp, adressen en de spekulantenlijst - hebben alleen betrekking op het Utrechtse kraakgebeuren. Dat lijkt ons geen belemmering om deze kraakinformatie ook landelijk te verspreiden omdat het meerendeel opgaat voor de rest van het land.

Reakties zijn welkom.

Kraakgroep Vogelenbuurt,
Koekoekstraat 28, Utrecht.

inhoudsopgave

	pag.
I. Voorwoord	2
II. Waarom kraken - kriminel	3
III. Geschiedenis van de kraakbeweging	5
IV. Woonruimteverdeling door de overheid - Woonruimtwet van 1947 - De Leegstandwet	7
V. Voorbereiding van de kraak	15
VI. Hulp in Utreg - Kraakgroepen - Rol van de advoka(a)t(e) - Alarmlijst - Steunkomitee 'Handen af' - Steunfonds - Springstof - Krak - Woonstrijdarchief - Wijff van Groll - Gladiool	18
VII. Na de kraak - Bezetting - Wonen - Aansluiting gas, water en licht - Politie en andere bezoekers - Praktiese tips - de Buurt - Verhuizen - Legalisatie	22
VIII. Juridiese informatie - Strafbare feiten - Ontruimd worden - Hoe je je kunt verzetten - Wat te doen bij aanhouding - Wat je moet weten over huiszoeking en leegstandwet - Verschillende soorten huizen	25
IX. Lijst van Utrechtse spekulanten/belangrijke adressen.	30

Bedankt, Petra
Jan

2. WAAROM KRAKEN

Eenvoudig omdat je het recht hebt op een dak boven je hoofd en omdat dat recht aan vele woningzoekenden onthouden wordt.

Steeds meer mensen gaan inzien dat de woningnood geen mysterieuze ziekte is, die zomaar vanuit het niets over ons is gekomen. Dat woningnood niets te maken heeft met duistere krachten, maar uiteindelijk veroorzaakt wordt door kapitaalbelangen.

Dat het eigendomsrecht nog altijd gaat boven het recht op wonen. Dat passief wachten op een woning hieraan niets verandert en dat daarom alleen actief verzet van onderop nog perspectieven biedt.

De woningnood is natuurlijk alleen op te lossen door:

1. Het beter verdelen van beschikbare woonruimte (zoals het tegengaan van speculatie) en
2. het bouwen van meer woningen en wel die waaraan het meeste behoefte is: goede en goedkope huurwoningen.

Maar terwijl de rij woningzoekenden steeds groter wordt, presteert de overheid het een liberalisatiepolitiek te voeren. Dat houdt in dat de woningbouw steeds meer overgelaten wordt aan particulieren, de zgn. 'vrije markt'.

En omdat het bouwen van betaalbare woningen voor die groepen die toch al op het bestaansminimum zitten, vanuit winstmotieven niet aantrekkelijk is, blijft het recht op wonen voor deze groepen een holle kreet.

Banken, projekt-ontwikkelaars, beleggers, speculanten en ander tuig zien meer brood in prestige objecten als luxe-appartementen, kantoren en parkeergarages.

De grote bouwmaatschappijen (Ogem, Ballst-Nedam, Levin-groep) vertrekken ondertussen met het hier verdiende kapitaal naar het buitenland.

De olie-dollars en de grootschaligheid van dergelijke projekten, garanderen een winst die veel hoger ligt dan die in Nederland.

Voor speculanten is het vaak aantrekkelijker in huizen -en de grond waar ze op staan- te handelen, dan ze te verhuren. Het gevolg daarvan is een enorme leegstand.

(Volgens officiële cijfers staan er in Nederland zo'n 100.000 woningen leeg!)

Bovendien zorgen speculanten voor schandalige prijsopdrijvingen, waardoor het aantal goedkope (huur) huizen snel afneemt en de minimumlijders op de 'vrije'markt niet aan de bak kunnen komen.

De gevolgen van dit alles zijn vooral zichtbaar in de grote steden, m.n. in de oudere wijken, waar verkrotting en leegloop enorme vormen aannemen.

Hele volkswijken moeten zonodig tegen de vlakte om plaats te maken voor brede toevoerwegen, kantoorcomplexen, winkelcentra en onbetaalbare appartementen (Hoog Catharijne!)

De bewoners van die oude wijken worden voor de 'keuze' gesteld terug te komen in huizen die voor hen niet meer te betalen zijn of te verhuizen naar kille slaapsteden.

Het is daarom niet zo vreemd dat mensen hiertegen in verzet komen en strijd gaan voeren tegen de woningnood en degenen die dat in stand houden.

Kraken is een van de manieren om je hiertegen te verzetten. Door panden te kraken neem je je woonrecht en tast je de eigendomsverhoudingen rechtstreeks aan.

Het kraken toont op een directe manier aan dat er nog steeds zoiets bestaat als woningnood en dat mensen niet langer met zich laten sollen. Je voegt vaak woonruimte toe aan het woonbestand. Je zit speculanten en technokratische plannenmakers dwars en je dwingt de staat haar ware gezicht te laten zien.

Kraken is politieke actie.

**WAAR RECHT WORDT TOT ONRECHT
WORDT VERZET EEN Plicht!**

KRIMINELEN?

Zo zouden krakers/sters (om een paar van de meest stugge vooroordelen aan te halen):

1. Voorkruipen,
2. Het recht van de sterkste hanteren,
3. De rechtsorde willen vernietigen,
4. Alleen uit zijn op chaos,
5. Een werkschuw stelletje ongeregeld zijn.....

Daarmee ligt dan het probleem bij degenen die kraken en kunnen Wiegel en Wibo van der Linde om het hardst schreeuwen om een hardere aanpak door méér politie met grotere bevoegdheden.....

Maar ondertussen gaan we door met:

1. Het bekritisieren en actie-voeren tegen de verdeel en heers-politiek van de (gemeentelijke) overheid, het zichtbaar maken van de woningnood, het bestrijden van leegstand en speculatie en het toevoegen van woonruimte aan het woonbestand.
2. Het strijden tegen het 'recht' van de sterksten (spekulanten, grote ondernemingen, banken etc) en het ondersteunen van iedereen die zich daartegen daadwerkelijk wil verzetten (jongeren en bejaarden, woongroepen en gezinnen, nederlanders en buitenlanders).
3. Het ondermijnen van een 'orde' waarin het recht gericht is op de bestendiging van bestaand onrecht.
4. Het bouwen aan een wereld waarin er voor de chaos die spekulanten en andere kapitalistische voortbrengselen teweegbrengen, geen plaats meer zal zijn. Met dit alles zullen we het zo druk hebben dat velen van ons inderdaad
5. niet meer gaan werken.....

Kraken roept grote weerstanden op. Je tast er het privé-bezit (en de vrije beschikking daarover) door aan. Maar dit fundament, waar de rest van deze maatschappij langs opgetrokken is, ondergraaf je niet zomaar.

Degenen die vanwege hun positie belang hebben bij de instandhouding van het huidige bouwwerk, laten geen middel ongebruikt om dat tegen te gaan.

Zij worden hier o.a. in gesteund door een groot deel van de burgerlijke pers.

Een van de effectiefste middelen die in de strijd gegooid worden om te voorkomen dat de werkelijke oorzaken van de woningnood aan de oppervlakte komen, is het verleggen van de aandacht naar de kra(a)k(st)ers en hen daarbij te kriminaliseren.

**opdat de dood ons
LEVEND vindt
en het leven ons niet dood**

3. GESCHIEDENIS VAN DE KRAAKBEWEGING

Kraken is niet iets van de laatste paar jaren. In Engeland bijv. ging men al na de tweede wereldoorlog over tot het bezetten van leeggekomen militaire kampen. In 1946 werden die kampen door zo'n 40.000 mensen bewoond en werden ook leegstaande woonblokken, winkels, scholen en zelfs een stadion gekraakt.

buro de kraker

In Nederland werd er voor het eerst gekraakt in de tweede helft van de 60-tiger jaren. 'Buro de Kraker' ontstond vanuit provo en had, als slagzin: "Redt un pandje bezet un pandje".

Wat begon als een individuele oplossing van het huisvestingsprobleem werd langzaam maar zeker kollektieve actie tegen (de oorzaken van) de woningnood. Het was in het begin van de jaren zeventig, dat het kraken bekendheid kreeg als politieke aktievorm.

Uit een handleiding voor krakers uit '69: "Slachtoffers van de woningnood! Uit het voorgaande, maar ook uit uw eigen ervaring, zal u ruimschoots gebleken zijn dat er geen enkele instantie is die uw belangen behartigt. Noch de overheid, noch de politieke partijen zijn in staat, zo ze al willen, de woningnood op te heffen. Deze handleiding voor krakers is daarom ook enkel bedoeld als aansporing om uw eigen belangen te behartigen. Voor mensen voor wie de nood het meest nijpend is, is kraken de aangewezen oplossing. Maar laat ook de huurders van woningen zich steeds meer bewust worden dat zij uitgebuit worden. Organiseer u daarom. Ondermijn met uw akties dit systeem. Saboteer de initiatieven van de instellingen die slechts financiële of politieke winst slaan uit uw behoeften".

nieuwmarkt

De bezetting van panden die gesloopt moesten worden voor de aanleg van de metro in Amsterdam, vooral die in de Nieuwmarktbuurt heeft veel ruchtbaarheid gegeven.

Het verzet in de Nieuwmarktbuurt heeft een verandering teweeggebracht in de zgn. kaalslagpolitiek van de na-oorlogse 'wederopbouw'; gedeelten van de binnenstad kregen nu een woonbestemming.

In de strijd van de aktiegroep Nieuwmarkt werden ook de beginselen ontwikkeld waar de kraakbeweging nog steeds op is gebaseerd: een groot wantrouwen tegen partij-politiek, daarentegen contacten op informele basis met andere buurtgroepen, opbouwen van een eigen organisatie op buurtniveau met waarschuwingssystemen, onderlinge steun, eigen publiciteitsorganen, waarbij steeds de eigen akties geplaatst moesten worden in een algemeen kader van de strijd tegen de woningnood.

de anti-kraakwet

Na 1975 wordt de geschiedenis van het kraken een aaneenschakeling van gevechten om afzonderlijke panden, gevechten die soms jaren duurden en die soms in het voordeel van de eigenaar, soms in het voordeel van de krakers werden beslist. Een reactie van de zijde van de overheid op de ontwikkeling van de kraakbeweging bleef natuurlijk niet uit.

In 1973 stelde de toenmalige Minister van Justitie, Dries v. A., een wijziging van het Wetboek van Strafrecht voor, die tot doel had een einde te maken aan het straffeloos kraken van woningen. Deze anti-kraakwet werd in 1976 door de Tweede Kamer aangenomen. Het is niet gekomen tot een behandeling van het ontwerp in de Eerste Kamer. In 1978 zag de overheid, hiertoe gedwongen door protesten uit de Nederlandse samenleving - van krakers tot de Raad van Kerken - af van de invoering van deze Anti-kraakwet. Daarmee was de wet echter nog niet van de baan, het werd netjes in de ijskast gestopt om het in 'gunstiger' tijden weer smakelijk op te dienen.

gerommel op alle fronten

Eind 70-er jaren deden zich ontwikkelingen voor die van grote invloed waren op de kraakbeweging. De inschrijvingsleeftijd van woningzoekenden werd verlaagd tot 18 jaar, waardoor het recht op huisvesting voor jongeren werd erkend. Men had zich achteraf niet gerealiseerd, dat de jongeren wel eens van dat recht gebruik zouden willen maken.

De jongeren kwamen in verzet toen bleek dat dit recht alleen op papier bestond. Kraken was voor hen de meest effectieve manier om te voorkomen dat ze nog jaren gedwongen bij hun ouders zouden moeten wonen.... Het knok- en sloopploegwezen kwam tot bloei, vooral in de grote steden. Huiseigenaren hadden ontdekt dat men beter juridische procedures kon vermijden: ze duren lang en er is altijd een kans dat het verloren wordt. Het bleek vaak effectiever om met een groep vriendjes of een ingehuurde ploeg een gekraakt pand binnen te dringen, de bewoners te intimideren en eventueel te mishandelen, het meubilair door het raam te smijten en op die manier het pand weer in bezit te nemen.

In de zomer van 1978 werden ook in het buitenland krakers aangepakt: een woningcomplex in Londen werd door vijfhonderd leden van de rellenbrigade met groot materieel ontrend en iets dergelijks gebeurde in Stockholm, waar een complex

zelfs enige dagen op middeleeuwse wijze belegerd werd. In Kopenhagen dreigde intussen nog steeds de afbraak van Christiania, een gekraakt kazerne-terrein.

eskalatie

De 80-tiger jaren stonden vanaf het begin in het teken van eskalatie: de Grote Keyser, de Vondelstraat, 30 april (Geen woning geen kroning), de Prins Hendrikkade.....

De verschijning van grote aantallen ME-ers (steeds vaker geassisteerd door marechaussee en militairen) werd bij ontruiming in korte tijd een 'vertrouwd' beeld. Ook de door hen gebruikte middelen worden steeds meer van militaire aard: tanks, hoogwerkers met gepanserde containers, verschillende soorten braak- en traangas, helikopters en scherpschutters. Politie-knokploegen in burger gaan zich tussen demonstranten mengen, actie-voerders worden geschaduw en hun telefoons afgetapt, er wordt gebruik gemaakt van infiltranten om achter namen te komen en meer van dat soort onfrisse praktijken. Nog vers in het geheugen liggen o.a. de wantoestanden rondom de Zeigelhof in Nijmegen (wat het symbool van onze rechtsorde moet worden, maar deze rechtse orde is de onze niet) en de zgn.'preventieve' arrestaties in Breda op 30 april van dit jaar, waarbij die rechtsorde een dagje buiten werking werd gesteld.

In Utrecht ging het er tot op heden wat rustiger aan toe. Een opleving aan de zijde van de kraakbeweging ontstond op 30 april 1980, een dag waarop in Utrreg een groot aantal panden gekraakt werd. De meesten daarvan werden door knokploegen en overheid kort daarop weer ontruimd. Het beleid, zowel van officieren van justitie als van de gemeente, was er daarna op gericht geen enkel pand meer door krakers in gebruik te laten nemen. Dat is gelukkig in veel gevallen niet gelukt.

De frustraties die we desondanks hebben opgedaan a.g.v. dit repressieve beleid laten zich niet eindeloos opstapelen. De leegstandswet zal voor ons de bekende druppel zijn.....

Al langere tijd is er een ontwikkeling gaande om juist degenen die de woningnood veroorzaken/in stand houden aan te pakken. Dit omdat de spekulant die jouw woonrecht in de weg staat, de bank die hem daarbij helpt, de politieke partijen/gemeente-raad/huisvestingsburo e.a. die hem daarbij niets in de weg leggen, zich niet langer ongestoord kunnen verschuilen achter de buffer die politie heet.

de leegstandswet

De anti-kraakwet is het afgelopen jaar uit de ijskast gehaald en samen met een ontwerp wat de leegstand van panden zou moeten tegen gaan, opgenomen in een geheel wat ze heel subtiel "Leegstandwet" noemen.

Deze wet, die momenteel al door de tweede en eerste kamer is en waarschijnlijk eind '82 ingaat, pakt niet zozeer de leegstand (zoals de naam doet vermoeden), als wel het kraken aan. (Zie verder hoofdstuk Leegstandwet). Ook nu weer richt de overheid zich weer op het bestrijden van een symptoom van de woningnood, nl. het kraken van de leegstand. We zullen ervoor zorgen dat zij hiermee niet eeuwig door kan gaan. Steeds grotere groepen van de bevolking zullen de huidige leef- en woonellende niet meer nemen!

4. WOONRUIMTE VERDELING

DOOR DE OVERHEID

4A DE WOONRUIMTE WET

In 1947 is er een zgn. woonruimte-wet in het leven geroepen om te komen tot een 'rechtvaardigere verdeling van de schaarse woonruimte'.

Hiervoor ontwikkelde de overheid twee 'instrumenten' nl. het woonruimte-vergunningen-stelsel en de mogelijkheid tot het vorderen van panden.

N.B. deze woonruimte-wet geldt niet meer overal.

1 het woonruimte - vergunningen - stelsel

De belangrijkste bepalingen van deze verordening zijn dat je een woonvergunning (schriftelijke toestemming van B & W) nodig hebt voor:

- woningen met een huurprijs beneden de f 570,- (In Utrecht f 600,-) kale huur per maand en
- woningen met een koopprijs onder de f 281.000,-

Het doel van deze verordening is het gemeente-bestuur invloed te geven op de verdeling van de beschikbare woonruimte.

Hierdoor zou "extra aandacht kunnen worden geschonken aan mensen die om de een of andere reden nauwelijks aan een behoorlijke huisvesting kunnen komen" en de verkoop van huurhuizen tegengegaan kunnen worden.

2 het vorderen van panden

Sinds 1947 heeft de overheid de mogelijkheid panden te vorderen. Dit houdt in dat ze een eigenaar kan verplichten, huurders in zijn pand te laten wonen. Ook heeft ze de mogelijkheid om illegaal (zonder woonvergunning) bewoonde panden te laten ontruimen, dus ook kraakpanden waar een woonvergunning voor nodig is.

kritiek op (de toepassing van) deze wet

Wat betreft de 'rechtvaardigere verdeling van woonruimte' door de gemeente: Om aan een woning te komen kun je je laten inschrijven op het huisvestingsbureau. Daar stelt men criteria op, aan de hand waarvan de mate van urgentie wordt bepaald. Degene die het hoogst

AMBTENAREN LEREN VECHTEN
Woningnood niet met
knokken op te lossen

AMSTERDAMSE FEDERATIE:
Woningverdeling is
volksverlakerij

Ontruimingsreis
buiten krakers
om toegewezen

OVERLEG STUURGROEP:
„Falend woningbeleid
kenmerkt gemeente”

op de urgentie-lijst komt, heeft de meeste kans om in een distributie-woning (een woning waarvoor een woonvergunning nodig is) te komen.

Een dergelijk urgentie-systeem zou nog te verkopen zijn wanneer er alles in het werk gesteld zou worden om de woningnood daadwerkelijk op te lossen. Dat is nu allerm minst het geval en daarom fungeert het urgentie-systeem als een zoethoudertje. Onder het mom van rechtvaardigheid worden woningzoekenden op deze manier tegen elkaar uitgespeeld. De meest schrijnende kreperegevallen krijgen een woning (de scherpste kantjes eraf heet zoiets) en een steeds langere rij woningzoekenden wordt geacht rustig op haar beurt te wachten.

Het distributie-systeem bestendigd het tekort aan woningen. Het leidt de aandacht af van te kortkomingen van de (gemeentelijke) overheid op het gebied van bijv. de geringe - betaalbare - nieuwbouw en woonruimte voor die groepen waar de nood het hoogst is (lage inkomensgroepen, jongeren, alleenstaanden en tweepersoonshuishoudens, wongroepen en buitenlanders).

- door het pretenderen van een eerlijk verdelingssysteem en door het alleenrecht van het huisvestingsbureau daarin, worden mensen tot passiviteit, afhankelijkheid en een afwachtende houding gedwongen. Dit terwijl de echte distributie (gemeente-toewijzing in 1980) maar 28% van het aantal woonvergunningen bevatte!!
- het bevestigt de gezinsideologie en zet daarmee bepaalde groepen buitenspel

- omdat het distributiesysteem zich moet beperken tot de al gebouwde voorraad, die vooral bestaat uit gezinswoningen
- omdat de niet-gevestigde samenlevings/woonvormen ongelijke bepalingen t.a.v. urgentie opleveren
- leidt tot individualisering en onderlinge competitie van slachtoffers van de woningnood, in plaats van gezamenlijk strijd tegen de (on)verantwoordelijken
- leidt tot corruptie in het distributieapparaat
- leidt tot het recht van de slimsten (die de regels het beste kennen en de wegen het best bewandelen).
- sluit aan bij de verwerpelijke ideologie dat eigendom gaat voor woonrecht.

Behalve dat het de vraag is, of het juist is wat hier wordt gesteld, zijn begrippen zoals "gering" en "in zijn levensonderhoud kunnen voorzien" behoorlijk rekbaar.

4. Oprotpremie.

Vaak proberen woningzoekenden zich, ten einde raad, uit hun woonellende te kopen. Ook wanneer hun inkomen dat eigenlijk niet toestaat. (buitenlanders). Spekulant en banken varen daar wel bij. Gevolg is dan wel; financiële ellende i.p.v. woonellende voor de koper en verkrotting van het huis omdat de nieuwe eigenaar geen geld voor het noodzakelijke onderhoud overhoudt. Een nepoplossing dus!

de verkoop van huurhuizen

Voor eigenaren blijven er talloze mogelijkheden tot ontduiking van deze verordening. Wat voorbeelden:

1. Een eigenaar verhuurt zijn woning aan een urgent woningzoekende met als eis dat deze na het verkrijgen van een woonvergunning de woning koopt (de zgn. huurkooptransactie).
2. De zittende huurder "koopt" zijn woning zes maanden voor hij vertrekt, meestal tegen beloning. Op moment van vertrek verkoopt hij zijn woning weer door, aan de oude eigenaar (afgesproken werk). Zo heeft de eigenaar geen last meer van de verordening. Het is niet langer meer een huurhuis.
3. B. en W. in Utrecht schiepen in augustus '79 nog een ontduikingsmogelijkheid: "...een eigenaar uit zijn in de loop van de jaren opgebouwd gering bezit aan woningen een leegkomende woning zou willen verkopen, om in zijn levensonderhoud te kunnen voorzien. Wij menen dat het in die gevallen een te strenge eis zou zijn om van hen te verlangen, dat hij niettemin de woning blijft verhuren." (pag. 5 Wijziging Woonruimteverordening 22-8-'79).

het vorderen

Op basis van de woonruimtetwet werd er in de jaren na '47 veel gevorderd. Met argumenten dat de woningnood zo goed als voorbij zou zijn en dat de woningmarkt eigenlijk alleen overgelaten moest worden aan het particulier initiatief, werd deze wet voor bijna alle plaatsen buiten de randstad buiten werking gesteld. Dit gebeurde tussen 1969 en 1973.

De woonruimte-verordening in Utrecht, maar ook elders werd, onder druk van die liberalisatie soepeler. (gouden tijden voor speculanten en aanverwant tuig).

De verwachting van de heren bestuurders was, dat ook Utrecht binnen korte tijd geliberaliseerd gebied zou zijn. De woningnood nam echter tegen de overheidsverwachting in, alleen maar toe. De woonruimtetwet bleef dus in Utrecht (als niet-geliberaliseerd gebied) van kracht.

Met de woonruimtetwet achter zich had B en W al die tijd harde maatregelen kunnen treffen om de woningnood tegen te gaan. Maar pas in 1978 reageerde men op de enorm toegenomen woningnood, door het opstellen van een nieuwe en strengere woonruimteverordening. Tot 1978 heeft de gemeente Utrecht niets ondernomen om de speculatie en de leegstand tegen te gaan. Daarna werden er daartoe enkele

voorzichtige pogingen gedaan, o.a. door op kleine schaal te vorderen. (Meerdere malen ging men echter over tot het vorderen van juist die panden die gekraakt werden, n.b. voor andere woningzoekenden dan de krakers/sters!)).

Tot nu toe, heeft het eenvoudig ontbroken aan de politieke wil om de woningnood echt aan te pakken en was kraken het meest effectieve middel om leegstand en speculatie te bestrijden. Zolang de politieke wil er niet is, zal ook een Leegstandswet (die het vorderen vergemakkelijkt), daar niets aan veranderen. Gezien de ervaringen met de Woonruimtetwet, zijn we daar niet bepaald optimistisch over!

4B DE LEEGSTANDSWET

inleiding

Het verhaal van de 'anti-leegstandwetten' begint in 1971 wanneer er steeds meer en beter georganiseerd gekraakt wordt. In dat jaar stelt de Hoge raad dat het kraken van woningen of gebouwen die niet in gebruik zijn, niet strafbaar is. Met name volgens de VVD en DS'70 ontstaat hierdoor een 'leemte in de rechtshandhaving'. Op hun aandrang gaat de regering dan over tot het maken van de Anti-KraakWet (AKW).

Deze AKW wordt in '76 aangenomen in de tweede kamer, onder het kabinet Den Uyl. Tegen deze wet komt veel verzet, onder andere van de Raad van Kerken die het rapport 'Kraken in Nederland' publiceert. Dit rapport toont aan dat:

- de AKW ongeveer 10.000 krakers zal treffen en niet enkele honderden zoals Van Agt beweert.
- krakers niet het werkschuwe tuig zijn waarvoor rechts Nederland ze altijd hield.
- krakers slechts zeer zelden het woningdistributie-systeem van de gemeente doorkruisen, in tegenstelling tot allerlei indianenverhalen hierover.

Resultaat van het verzet tegen de AKW is dat de CDA-fractie in de eerste kamer omgaat en de AKW voorlopig van de baan is.

Het was duidelijk dat de AKW 'aanvaardbaar' gemaakt moest worden, want al dat gekraak kon niet zomaar blijven doorgaan. Hier is toen iets slims voor bedacht: de uitvinding van de Anti-LeegstandWet (anti-LSW). Het klinkt (politiek) al een stuk beter wanneer dat ding geen AKW meer heet. En het lijkt al een stuk eerlijker en zeer rekkelijk als je zegt met deze wet ook de leegstand aan te willen pakken.

Het belangrijkste uit deze wet - die in dat 'leegstandwet-jasje' wél is aangenomen - is, dat alle krakers ontruimd kunnen gaan worden, als de eigenaar dat wil. Er is nogal wat verwarring over strafbaarheid, uitzonderingen, overgangsregelingen, waardoor het lijkt of het allemaal wel meevalt. Maar wanneer de regering met deze wet haar zin wil doordrukken zit het er dik in dat wij het kraken wel kunnen schudden.

Het blijkt dat deze wet waterdichte juridische mogelijkheden biedt om alle krakers op straat te zetten. Hierbij speelt het verschil tussen de zittende krakers van voor augustus '81 (deze datum veranderd misschien weer wel), en de mensen die nu aan het kraken zijn. Verder zit het erin dat de politie - net als in Duitsland - vrij 'op bezoek' kan komen in panden waarvan ze vermoeden dat ze gekraakt zijn.

Het is nog maar te bezien hoe 't allemaal precies uit zal gaan pakken. In ieder geval is de in-werking-treding van deze wet alweer uitgesteld tot najaar '82. En misschien gaat het helemaal wel niet door. Nu zullen we deze wet uitpluizen en vooral kijken wat de consequenties, en mogelijkheden voor het kraken zijn.

U HOORT HIER
NIET THUIS, MENEER!
U ONDERGRAAFT
ONZE RECHTSORDE, MENEER!
U BENT EEN RIOOLRAT, MENEER!
U MOET VERDELGD WORDEN, MENEER!

Anti-LeegstandWet

a. leegstand

Leeg wil zeggen, dat een pand niet in gebruik is of dat het gekraakt is. In de wet staat het als volgt: 'Leegstand is het niet (dus geen gebruik) of niet krachtens een zakelijk of persoonlijk recht (dus als het is gekraakt) in gebruik zijn, alsmede een gebruik dat de

kennelijke strekking heeft afbreuk te doen aan de werking van deze wet (dus bv als de eigenaar zijn pand niet leegmeldt)'.
BELANGRIJK: op deze wijze vallen ook de bestaande kraakpanden die niet gelegaliseerd zijn onder de leegstaande panden. Een jaar na invoering van deze wet kan je op straat worden gezet.

b. leegstand melding

Elke gemeente wordt verplicht een leegstandsregister bij te houden. Dit register wordt openbaar, maar er zijn wel kosten aan verbonden om het in te zien (verg. het kadaster nu). Melding van lege panden in het register geeft de eigenaar bescherming tegen kraken.

Melding geschiedt:

1. Door de eigenaar.

Eigenaren dienen een pand binnen een maand na het leegkomen ervan in dit register in te schrijven. (Een gemeente kan deze termijn verkorten tot bv twee keer 24 uur of onverwijld. Echter pas bij overschrijven van de termijn van een maand is de eigenaar strafbaar). De eigenaar die z'n leegstaande pand niet binnen een maand heeft gemeld kan vervolgd worden en maximaal 4 weken hechtenis of een boete van ten hoogste 25.000 piek verwachten.

2. Door B & W.

B & W kunnen ambtshalve de leegstand aantekenen (dwz na ambtelijke controle of melding door de bevolking).

Kritiek:

- In sommige gemeenten (waar de woonruimtetwet van kracht is), werd al reeds een Leegstandsregister bijgehouden. Ook bestonden er in die gemeenten al strafbepalingen m.b.t. het niet of te laat leegmelden. In de praktijk hadden eigenaren daar niets van te vrezen. (Voor zover bekend is de hoogste boete die ooit uitgedeeld is f 750,-, de maximale boete stond op f 10.000,-)
- Onzelfstandige woonruimte (zonder eigen opgang) hoeft niet leeggemeld te worden. Dit terwijl je in heel veel gevallen heel eenvoudig een eigen opgang aan zou kunnen brengen. Ook kunnen eigenaren een zelfstandige woonruimte vaak makkelijk tot onzelfstandige woonruimte 'verbouwen'.
- Het leegstandsregister is openbaar maar je moet er wel voor betalen.
- In het leegstandsregister wordt niet verplicht aangetekend of voor de betreffende woning of gebouw een vergunning tot tijdelijke verhuur is afgegeven.
- Het is onduidelijk hoe anderen dan eigenaren leegstaande woningen en gebouwen kunnen melden en in hoeverre de plaatselijke overheid daarop inspringt.
- Meldingsplicht ontstaat pas op het moment van beëindiging van de huurovereenkomst. Dit kan inhouden dat bijv. bij een afgesloten kontrakt voor 3 jaar een pand pas na 3 jaar gemeld hoeft te worden ook al is de huurder al na een jaar vertrokken.
- Voor controle zijn er te weinig ambtenaren en geld.
- Onduidelijk is ook welke categorie gebouwen wél en welke niet behoren tot die gebouwen die in aanmerking komen om te worden aangetekend in het register, en

dus wel of niet behoeven te worden leeggemeld door de eigenaar. Hier kan dus ook flink mee gesjoemeld worden. In de wet staat het als volgt

"gebouw: een gebouwd onroerend goed, dat blijkens zijn constructie dan wel inrichting bestemd is voor doeleinden van groepsgewijze huisvesting, van verzorging of verpleging, van logiesverschaffing, van administratie of van onderwijs of voor een samenstel van twee of meer van deze doeleinden".

c. vorderen

Wanneer een woning of gebouw 5 maanden leegstaat, dienen B & W te besluiten of ze al of niet tot vorderen overgaan. (Uitgangspunt is dus het moment van leegkomst, niet het moment van melding aan het register). Zij moeten daarbij rekening houden met 'de rechtspositie van de eigenaar' en 'de belangen van woningzoekenden'. Aan de beslissing tot vorderen moet een overleg met de eigenaar vooraf gaan. Vorderen hoeft niet langer meer op naam van een bij de gemeente ingeschreven woningzoekende, maar kan nu in naam van de woningzoekenden in het algemeen. Wanneer een procedure eenmaal gestart is, loopt zij ook door wanneer het pand van eigenaar wisselt. Verder zijn de beroepsmogelijkheden voor de eigenaar verminderd.

B & W kunnen slechts om 'gewichtige redenen' van vorderen afzien. Beslist men niet tot vorderen over te gaan, dan blijft het pand ingeschreven in het leegstandsregister. Zeven maanden later (dus totaal 12 maanden) dienen ze weer te overwegen het pand al of niet te vorderen. Er bestaan daarna de volgende mogelijkheden:

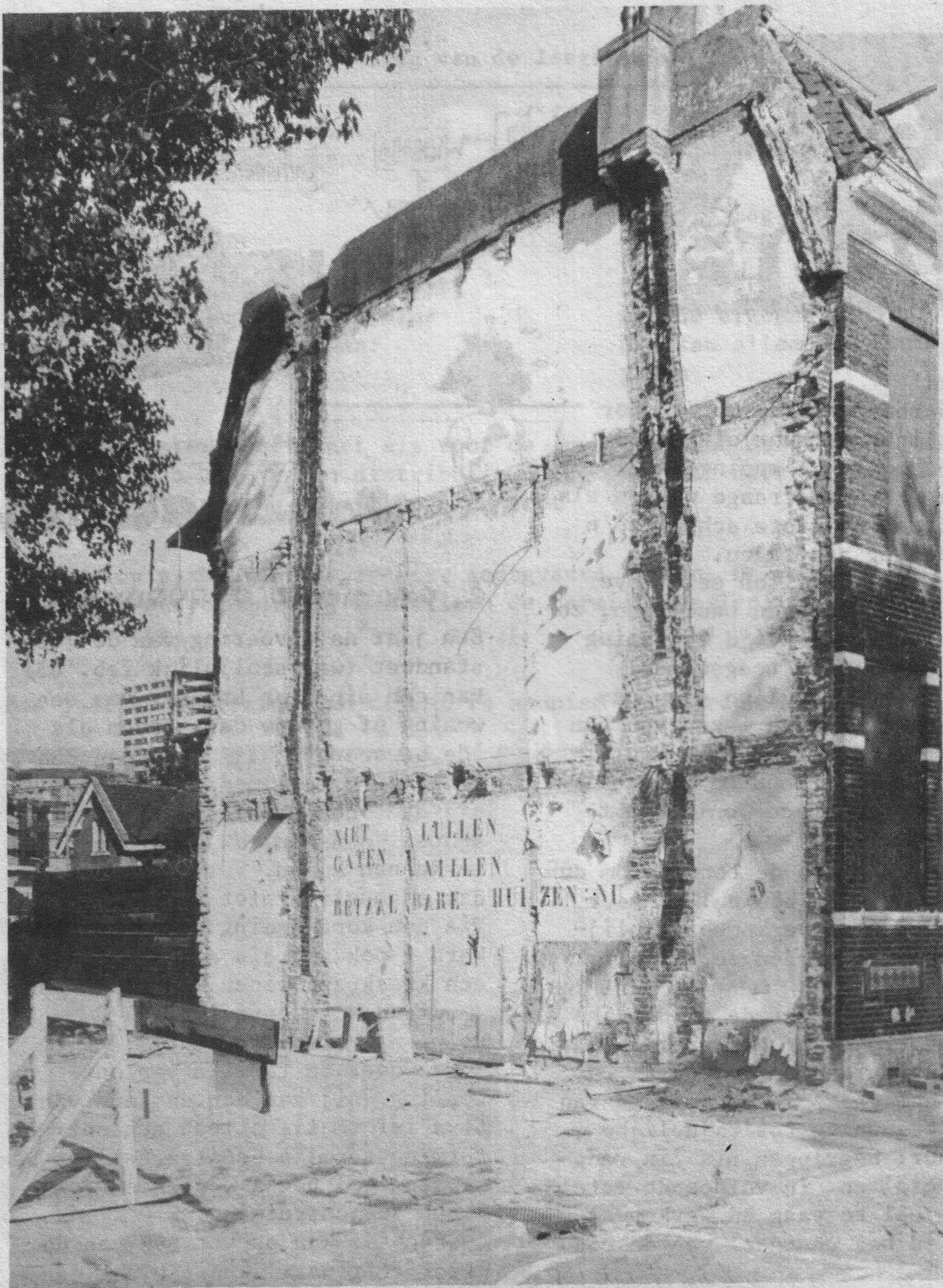
- Ze besluiten, met redenen omkleed, om weer niet te vorderen en laten het pand ingeschreven staan in het leegstandsregister.
- Ze besluiten het niet te vorderen en schrappen het pand uit het register.
- Ze stellen een besluit weer eens uit en laten het pand ingeschreven staan.
- Ze gaan over tot het vorderen van het pand, waardoor het uit het leegstandsregister verdwijnt.

11

Waarschijnlijk zullen 'rechtse' gemeenten de panden gewoon in 't register laten staan.

Kritiek:

- In de Woonruimtetwet waren al bepalingen aanwezig die vorderen mogelijk maakten. Daar is echter nauwelijks gebruik van gemaakt
- B & W kunnen om 'gewichtige redenen' van vordering afzien. Omdat het verder niet wordt omschreven is het zo'n vaag begrip dat gedonder hierover al met zekerheid valt te voorspellen. (van een gewichtige reden is in elk geval sprake, als het gaat om een leegstaande dienst- of ambtswoning, mits die binnen een redelijke(?) termijn weer als zodanig in gebruik worden genomen).
- De financiële ruimte blijft zo krap dat het in de praktijk vrijwel onmogelijk zal zijn leegstaande gebouwen aan te kopen, te huren of te vorderen en te verbouwen voor woonruimte (B & W dienen aankoop nl. eerst te overwegen).
Bijna alle in aanmerking komende gebouwen zullen m.b.t. de aankoopprijs en/of verbouwkosten te duur blijken.
- De eigenaar-bewoner en de bouwer van nieuwe koopwoningen worden 1 jaar tegen vordering gevrijwaard.
- Het is nog volstrekt onduidelijk wat er gaat gebeuren met de panden waarover B & W na 12 maanden besluiten te vorderen.
- Extra voorwaarde voor het vorderen van gebouwen is dat ze gemakkelijk voor bewoning geschikt gemaakt kunnen worden. Het mag dus geen geld kosten! (Dat is er wel wanneer ME ingezet moet worden bij ontruiming).
- Verder is van een evenredige belangenafweging tussen huiseigenaren en woningzoekenden in de LSW nauwelijks sprake. Een eigenaar kan tegen vordering van zijn pand in beroep gaan. De vordering wordt dan automatisch (van 'rechtswege') opgeschort, totdat op het beroep definitief is beslist, terwijl beroep tegen een besluit tot ontruiming geen opschortende werking heeft.

d. tijdelijke verhuur

Net voor de behandeling in de tweede kamer, heeft de regering de mogelijkheid geschapen om bepaalde categorieën woningen bij leegstand tijdelijk te verhuren. Eigenaren van woonruimte in gebouwen, nieuwe koopwoningen, sloop en renovatiewoningen, en verhuizende eigenaar-bewoners die hun woning minimaal 1 jaar hebben bewoond, kunnen hiervoor bij

B & W een vergunning aanvragen. Die vergunning wordt pas dan verleend wanneer:

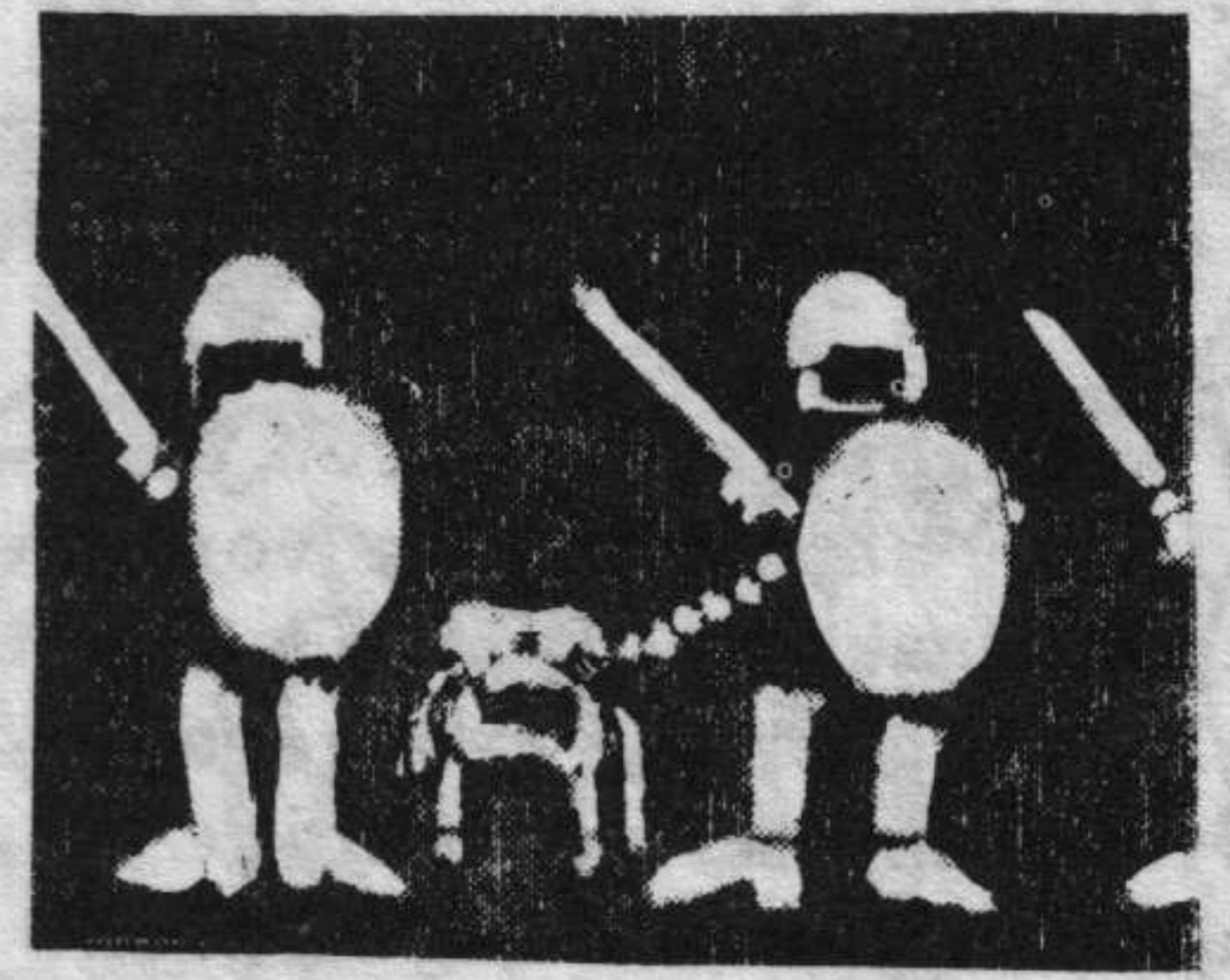
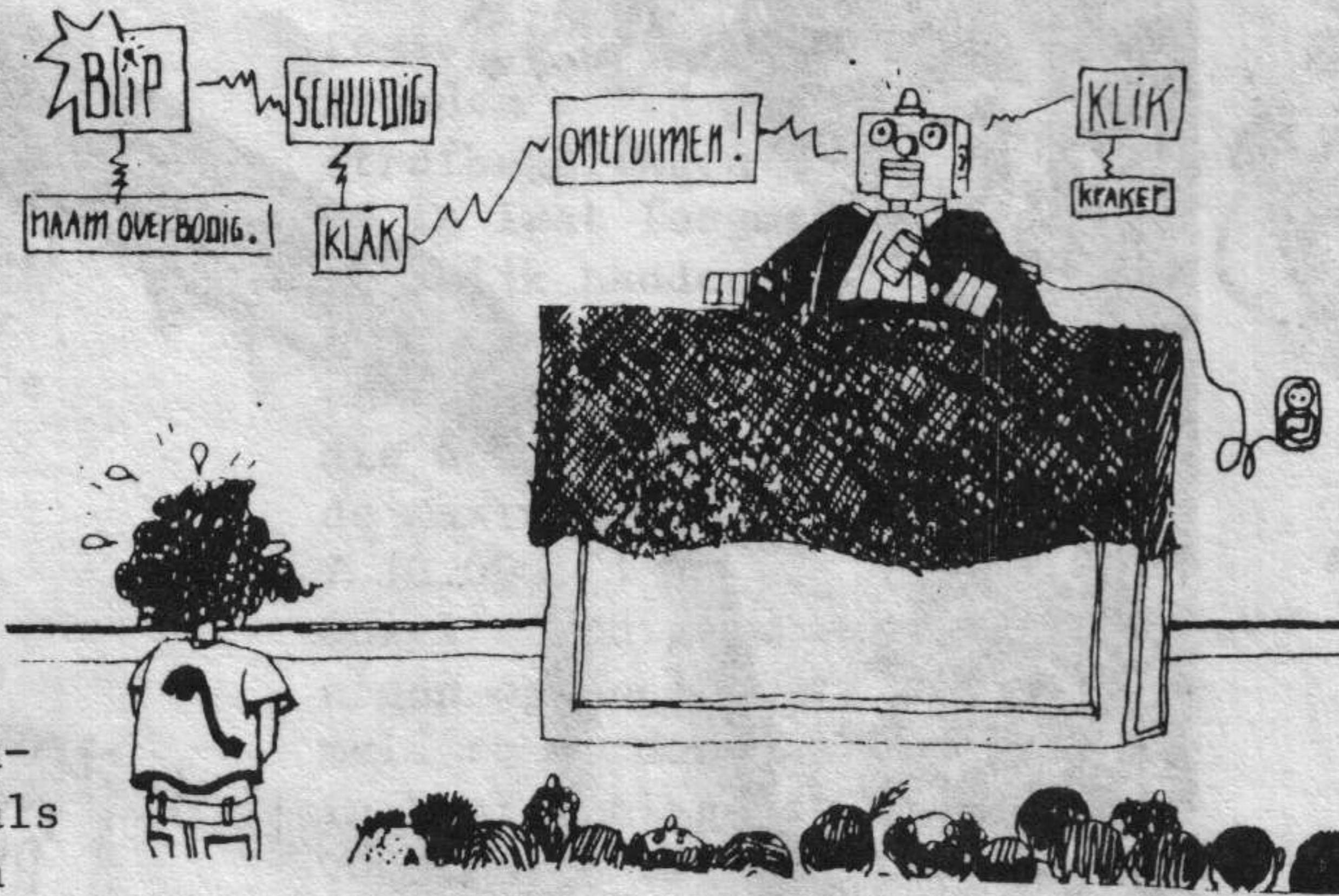
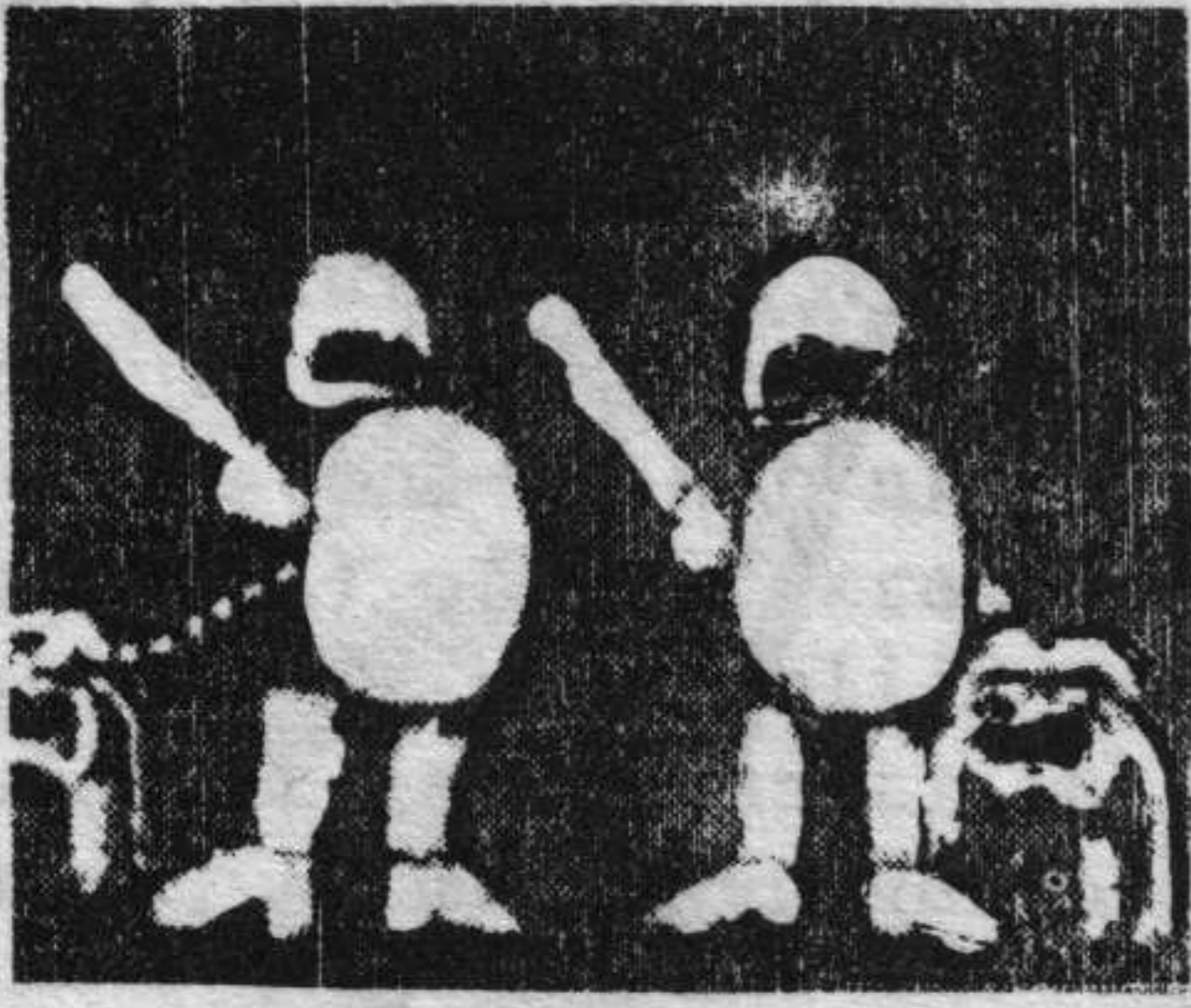
- a. de woning in het leegstandsregister staat ingeschreven
- b. van de eigenaar niet 'in redelijkheid' kan worden verlangd dat hij de woning op een andere wijze dienstbaar maakt aan de volkshuisvesting.
- c. de eigenaar aantoonbaar dat de woning 'in voldoende mate' bewoond zal worden.

De hoogte van de huur wordt bepaald volgens de huurprijzenwet.

De vergunning wordt slechts verleend voor de maximale duur van 2 jaar en kan maximaal met 'n jaar worden verlengd.

De belangrijkste huurbeschermingsbepalingen zijn niet van toepassing op tijdelijke verhuur. De huurovereenkomst duurt tenminste 6 maanden, de opzegtermijn voor de verhuurder is minimaal 3 maanden en voor de huurder 1 maand. (De huurovereenkomst eindigt in ieder geval, wanneer de vergunning voor tijdelijke verhuur verstrijkt!) Het vorderen van tijdelijk verhuurde panden blijft mogelijk.

Kritiek:

- De huurbescherming wordt door tijdelijke verhuur uitgehold. Bijvoorbeeld de woningdistributie kan erg vertraagd worden als huisbazen op grote schaal zo'n vergunning aanvragen. Immers B & W zullen eerst over de aanvraag moeten beslissen, zodat in de tussentijd de woning niet kan worden toegewezen.
- Veel huurders zullen geen gebruik meer durven maken van hun rechten, bv het nakomen van eisen over onderhoud en reparaties.
- Prijsdaling op de woningmarkt wordt tegengegaan.
- Versterking van de tendens om dure woningen te bouwen: wanneer ze (nog) niet verkoopbaar blijken te zijn worden ze tijdelijk verhuurd. Daar komt bij dat de tijdelijke verhuur-regeling een premie op neprenovaties kan leggen.
- Waar het gaat om het krijgen van een vergunning tot tijdelijke verhuur: begrippen als 'in redelijkheid' en 'in voldoende mate' zijn veel te vaag en werken al snel in het voordeel van de eigenaar.
- Te voorspellen valt dat veel leegkomende huurwoningen zogenaamd gesloopt of gerenoveerd gaan worden tbv tijdelijke verhuur. Wie bepaald op welke normen of een woning bestemd is voor afbraak of nieuwbouw?
- Een tijdelijk verhuurd pand is niet leeg en behoeft dus niet meer in het leegstandsregister te staan. Op deze manier komen B & W dus mooi af van hun plicht tot vorderen.

e. anonieme dagvaarding

Een jaar* na invoering van de leegstandwet (waarschijnlijk feb.'83) kan een eigenaar krakers van een woning of gebouw dagvaarden als 'de bewoners'. Hij heeft dan dus geen namen meer nodig. Wel moet hij aantonen niet 'redelijkerwijs' achter de namen van de krakers te kunnen komen. Veel moeite zal dat natuurlijk niet kosten. Via een kort geding kunnen de krakers - ook zij die al jaren in een kraakpand wonen - snel en eenvoudig worden ontruimd. De rechter is verplicht B & W te horen over de termijn van ontruiming. Hij kan aan de hand van deze informatie alleen een ontruimingstermijn bepalen en niet besluiten tot het al dan niet vorderen tot ontruiming. De rechter kan op verzoek van de eiser (eigenaar) bepalen dat een vonnis tot ontruiming een jaar geldig blijft. Wordt het pand in de tussentijd opnieuw gekraakt dan is voor ontruiming geen nieuwe uitspraak van de rechter nodig.

N.B.: Dat jaar moeten wij gebruiken om alle kraakpanden legaal te krijgen (meer hieromtrent zie.....)

N.B. : Er wordt waarschijnlijk pas over anoniem dagvaardigen gepraat wanneer alle kraakpanden zijn doorgelicht.

Kritiek:

- Hiermee verdwijnt het kleine beetje bescherming tegen ontruimingsgeile eigenaren. (Waarom geen onteigening van 'de eigenaren').
- Kompleet onzinnig is het dat krakers die al jaren in een kraakpand zitten - en vaak de boel grondig verbouwd hebben - op een dergelijke manier ontruimd kunnen worden.

IK ZEG NOG ZO: 'IK WOON HIER NIET!'
"JA, JA", ZEIDEN ZE, "JA, JA, DAT ZEGGEN ZE ALLEMAAL!"

f. straf- en ontruimingsbepalingen

Kraken is strafbaar. Tegen krakers die het pand op vordering van of vanwege de eigenaar niet aanstonds verlaten, kan een proces-verbaal worden opgemaakt. De maximum boete is 500 gulden.

De wet maakt drie uitzonderingen op de toepassing van deze straf- en ontruimingsbepalingen, nl. voor:

- a. Krakers die een woning of gebouw in gebruik hebben dat nadat B & W hebben afgezien van vordering na een jaar leegstand, uit het vorderingsregister is geschrapt.
- b. De krakers die 'aantonen' dat zij de woning of het gebouw na het verlopen van de wettelijke inschrijftermijn van een maand, maar vóór ambtshalve inschrijving in gebruik hebben genomen.
- c. De krakers die 'aantonen' dat zij de woning of het gebouw uiterlijk op 1 februari '81 in gebruik hebben genomen.

De bewijslast ligt hierbij bij de krakers. Een jaar na invoering van de leegstandwet kan de eigenaar in dergelijke gevallen overgaan tot het anoniem dagvaarden (dan loopt de procedure weer via het O.M.) en de krakers d.m.v. een kort geding op straat zetten. Je krijgt dan geen boete.

Kritiek:

- Geen enkele mogelijkheid om eigenaren/spekulanten van dienst te zijn, wordt onbenut gelaten. Als het aan de overheid ligt hebben we er binnenkort tienduizenden woningzoekenden bij.

Na de invoering van de leegstandwet zijn er nog 2 ontruimingsmogelijkheden: door de burgemeester en door de eigenaar in een vereenvoudigde civiele procedure. De burgemeester heeft de plicht (en niet langer de bevoegdheid) tot ontruiming over te gaan wanneer 'strafbare' krakers een woning of gebouw niet 'aanstands op vordering van of vanwege de eigenaar' verlaten, desnoods met behulp van de 'sterke arm'. Het initiatief wordt dus in handen van de eigenaar gegeven. (Kan termijn bepalen).

Daarnaast kan de burgemeester in gebieden waar de woonruimtetwet van kracht is een ontruimingsbevel afgeven tegen personen die zonder woonvergunning een distributiewoning bezet houden (dit geldt dus ook juist voor zittende krakers). Zowel krakers als eigenaren kunnen tegen het besluit van de burgemeester in beroep gaan (AROB-procedure).

Bij invoering van de leegstandwet

- blijvend niet strafbaar.
- de politie mag niet zomaar binnenlopen
- je kan niet door de burgemeester, alleen op vordering van de eigenaar ontruimd worden, maar:
- De burgemeester heeft (net als voor de invoering van de wet) de plicht tot ontruimen als je een distributiewoning gekraakt hebt, op grond van het feit dat je geen woonvergunning hebt
- Je kan (op naam) voor de rechter gedagvaard worden. De rechter heeft de plicht te ontruimen; hij kan alleen de termijn bepalen (in overleg met de burgemeester)
- Een jaar na invoering van de wet is anoniem dagvaarden mogelijk
- strafbaar als je er niet op vordering van de eigenaar uit gaat.
- politie mag binnenkomen.
- burgemeester moet ontruimen als de eigenaar daarom vraagt, hij kan alleen de termijn bepalen

Samenvattend

De leegstandwet stelt op de anti-kraakbepalingen na, niet veel voor. Het eigendom wordt beschermd door het kraken tegen te gaan en naar maatregelen ter bevordering van 'een doelmatiger verdeling van woonruimte' hebben wij tevergeefs gezocht.

Deze wet betekent niet meer en niets minder dan een legalisatie van de leegstand (zouden ze daarom het voorvoegsel 'anti' bij leegstand hebben weggelaten?). Het aantal woningzoekenden kan hierdoor alleen maar toenemen.

Alle anti-kraakbepalingen zouden echter overbodig zijn geweest, wanneer er een goede leegstandwetgeving van de grond was gekomen. Want waar geen ontelijke leegstand is, zal niet gekraakt worden!!!

g. mogelijkheden voor zittende krakers

Wij hadden gedacht aan 3 mogelijkheden.

1. Gesteund door een aantal advocaten is het idee geopperd om met alle zittende krakers samen bij de gemeente een vorderingsprocedure op te starten. Juridies zou dit betekenen dat tegen de tijd van in werking treden van de LSW jouw kraakpand niet meer 'leeg' zou zijn, omdat er al iets met jouw pand aan de hand is nl een vorderingsprocedure.

Wanneer alle kraakpanden hieraan mee zouden doen, hebben we een kans dat de gemeente voor ons vordert. Maar dan moeten we ons wel inschrijven als woningzoekenden.

Dat is trouwens altijd handig. Een andere overweging is dat je je op deze wijze wel aanpast aan de LSW. Ben je een zittende kraker, informeer dan eens bij de kraakgroepen over deze plannen.

2. Er kan een 'vereniging' opgericht worden die de belangen van de krakers kan behartigen in kontakten met de gemeente en bij rechtszaken. Zo'n vereniging is dan juridies gezien belanghebbend. Deze vereniging kan dan tav een vorderingsprocedure tegen een beslissing van B & W in beroep gaan. Vraag is echter wie het gevoel heeft de krakers te kunnen vertegenwoordigen.

3. We moeten niet al onze tijd verliezen met het uitpluizen van de wet. We moeten onze alarmlijst verbeteren, we moeten plannen maken hoe we ons moeten verdedigen. We moeten elkaar opzoeken, weten wat we aan elkaar hebben, nu al acties organiseren en niet wachten tot die wet in werking treedt.

h. mogelijkheden voor nieuwe krakers

In deze info staat heel wat geschreven over hoe je moet kraken. Maar dat wil niet zeggen dat het op deze manier altijd lukt, en dat de overheid probeert het ons nóg moeilijker te maken zie je overal om je heen. We willen nu een paar verschillende stukjes over hoe we verder zouden moeten naast elkaar zetten.

Tijdens de discussies over de LSW hoor ik nogal eens de enthousiaste kreet dat er best wel wat 'mazen' in deze wet zitten waarin wij nog steeds lekker kunnen gaan kraken. Ik vind het onzin om je daarbij neer te leggen. Natuurlijk zouden we met de LSW nog door kunnen kraken. Naast al het uitzoekwerk dat we nu al moeten verrichten, moeten we dan ook nog kijken of het pand in het leegstandregister is ingeschreven, en of er een vergunning voor tijdelijke verhuur is afgegeven.

Maar al met al betekent het nog veel meer uitzoekwerk, en veel meer risico dat je strafbaar bent, of ontruimd kunt worden. Daarom geloof ik zelf dat we moeten proberen met bepaalde kraken die we heel goed uitzoeken en voorbereiden de overheid onder druk te zetten, en door de mooie woorden van de LSW heen te prikken.

Wat gedachten:

- We zouden ons meer in basisgroepen moeten organiseren zodat je meer steun aan elkaar hebt en weet wat je van elkaar kunt verwachten.
- In groepen of individueel 'n zelfverdedigingskursus volgen zodat je je bij acties en ontruiming minder snel bedreigd voelt en in staat bent om terug te slaan als dat nodig is.
- Kontakten leggen met (werkeloze) bouwvakkers en samen met hen aan het (ver)bouwen slaan, eigen plannen ontwikkelen. Dat biedt tegelijkertijd mogelijkheden om het verzet tegen ongewenste bouwwerken te verbreden.
- Meer dan tot nu toe gebeurt, samenwerken met andere woningzoekenden, huurdersorganisaties, wijkcomitees e.d.
- Ageren tegen die bouwnormen die het ons onmogelijk maken om panden (gebouwen) tegen lage kosten voor onszelf bewoonbaar te maken (laat van Dam maar in z'n eigen eenheid kruipen). We moeten daarbij wel uitkijken de bezuinigingsideologen niet in de kaart te spelen!

.....en als de leegstandswet toch wordt ingevoerd hebben we naast oorlog nog wat mogelijkheden:

- Woningen en gebouwen die niet binnen een maand na leegstand staan ingeschreven in het leegstandregister: kraken (je bent dan niet strafbaar en de eigenaar kan je er alleen via de rechter uit proberen te krijgen) Daarna aansturen op vordering. Wanneer het gevorderd gaat worden heb je kans dat de rechter niet tot ontruiming overgaat.
- Maak gebruik van een eigen leegstandstelefoon. (Nooit een pand bij het leegstandregister aanmelden omdat je het daarmee tegen kraken zou beschermen!)
- Woningen en gebouwen die uit het leegstandregister geschrapt zijn - en dus niet gevorderd worden - kraken (niet strafbaar).
- Leegstaande winkels, pakhuizen en fabrieken: kraken (ontruiming alleen mogelijk via de rechter).
- Zorg ervoor dat je een groep vormt die als belanghebbende kan procederen, bijvoorbeeld tegen 'n beslissing om niet tot vorderen over te gaan.

5. VOORBEREIDING

VAN DE KRAAK

Om je kraak te laten lukken moet je beslist zorgen dat er een goede voorbereiding is geweest. Je kunt dan beter en adekwater reageren op moeilijkheden in de eerste tijd na de kraak. Je staat sterker tegenover de politie en de eigenaar als je alles goed hebt uitgezocht.

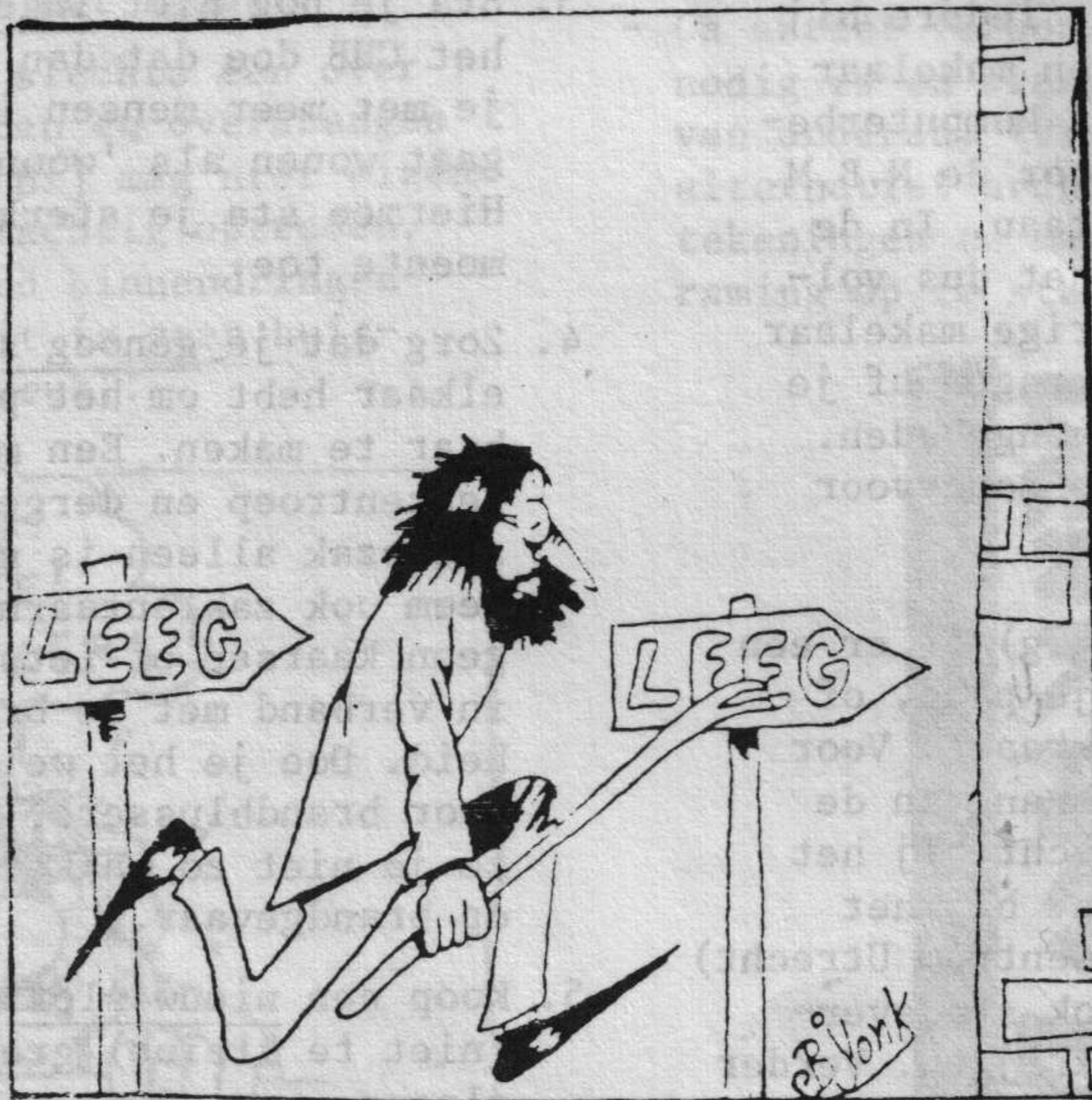
Informeer bij burens, wijkcomitees, gemeente enz. maar wees overal voorzichtig met wat je vertelt en verzin goeie smoezen. Het is belangrijk je aktie geheim te houden. Vertel het adres en het tijdstip aan zo weinig mogelijk mensen en zeker niet door de telefoon, ga er ook bijv. niet in de kroeg gezellig over zitten kletsen. Maar, achtervolgingswaan is nou ook weer niet de bedoeling!! Neem ook zeker contact op met één van de kraakgroepen. Het hoe en waarom vind je op pag. 18

wat je moet doen en uitzoeken

Heb je een leeg pand gevonden, vergewis je er dan van dat dit echt zo is. Laat je niet misleiden door gordijnen of wat meubels, het gaat erom dat het pand niet feitelijk in gebruik is (let wel op dat je geen pand kraakt van mensen die op vakantie zijn of in het ziekenhuis liggen of zo).

Bekijk het pand zorgvuldig en let daarbij op het volgende:

- Hoelang staat het leeg? Wij vinden 3 maanden te lang dus te kraak. De politie houdt het op 6 à 7 maanden vooruitlopend op de leegstandswet. (wat niet wil zeggen dat je geen kans maakt bij een pand dat bijv. 4 maanden leegstaat, dat hangt af van de rest van je informatie).
- Is het pand nog in goede staat? Als je denkt dat het erg slecht is zie je het dan zitten om het op te knappen? (Is het pand niet brandgevaarlijk?) Op een dergelijke grond kunnen ze het ontruimen).
- Hoe kun je er in komen zonder dat het opvalt? Waar zitten ramen en deuren en hoe sluiten ze? Probeer zoveel mogelijk via de achterkant binnen te komen.
- Wat voor slot zit er op de deur? Een links of een rechts slot, een looper- of een cylinderslot enz. Dit in verband met het inzetten van het nieuwe slot, dit moet het oude zoveel mogelijk benaderen. Koop altijd sloten met een vaste cylinder, die monteren veel sneller.
- Wat heb je nodig om te barrikaderen? Schat wat voor balken e.d. en hoeveel spiralen je daarvoor moet hebben, zodat dat allemaal van tevoren geregeld kan worden.

Ga naar het kadaster om uit te zoeken wie de eigenaar is en of je pand een woon- of een bedrijfsbestemming heeft. Dit kost f 5,80 (Vraag ook om 'n plattegrond). Als ze moeilijk doen blijf je op je stuk staan: de gegevens zijn openbaar, ze zijn verplicht ze je te geven. Vraag desnoods naar de chef. Dit geldt ook als ze zeggen dat ze over je pand niets hebben, ze hebben nl. altijd gegevens over een pand. Neem in zo'n geval ook even contact op met je kraakgroep. Op de zwarte lijst kun je kijken wat voor reputatie die eigenaar heeft. Ook weten je kraakgroep, andere krakers of evt. het wijkcomitee hier vaak wel meer van.

In sommige gemeentes zoals in Utrecht is een woonvergunning nodig. Als je wilt weten of er een woonvergunning is afgegeven voor je pand dan moet je het GHB bellen. Is dat niet het geval en is er nog niemand voorgedragen voor zo'n vergunning, dan is er, wat dit betreft- geen vuiltje aan de lucht.

Is er wel een woonvergunning afgegeven, vraag dan altijd wanneer. Zo'n ding verloopt nl. als er na 6 weken nog niemand in het pand woont. Tenzij de aanvrager heeft kunnen bewijzen dat daar een goede reden voor is (bijv. verbouwing) en verlenging van die termijn heeft gekregen.

Is de vergunning nog geen 6 weken geleden afgegeven of verlengd of is er iemand voorgedragen, dan kun je er bijna zeker van zijn dat je meteen ontruimd wordt. Ze doen nogal moeilijk met het verstrekken van die informatie aan derden, dus zeg dat je aspirant-koper bent of zoiets. Als er een verbouwvergunning is afgegeven kun je 't ook wel vergeten. Deze dingen hebben ook een looptijd, maar die kan verschillen van een maand tot in sommige gevallen wel 5 jaar, afhankelijk van de verbouwing. Je kunt dit navragen bij bouw- en woningtoezicht.

wanneer je besluit te kraken....

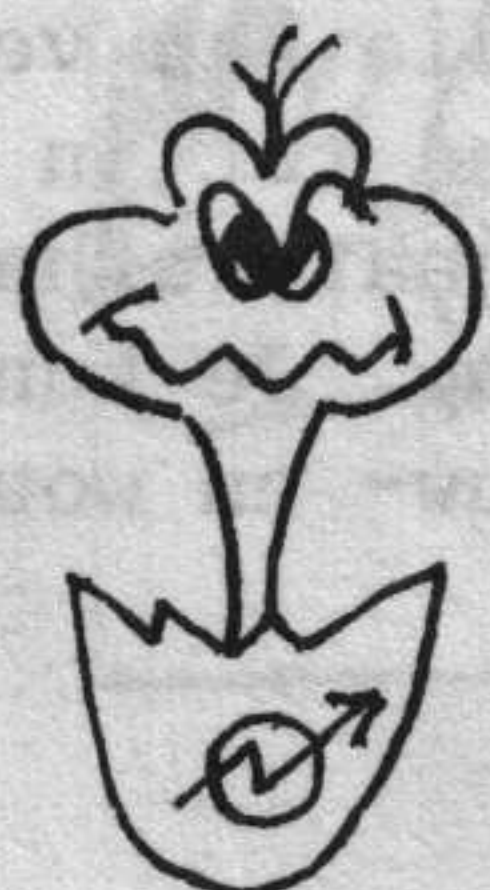

Ook al hangt er geen verkoopbiljet voor het raam, toch kan het zijn dat je pand-actief te koop wordt aangeboden. Wordt het pas sinds kort te koop aangeboden dan is dit wel een negatief punt, maar op zich geen reden om niet te kraken.

Hiervoor hoef je niet alle makelaars af te fietsen: iedere bij de N.B.M. aangesloten makelaar heeft inzicht in het komputerbestand waarin alle door de N.B.M. aangeboden panden staan. In de meeste gevallen is het dus voldoende een willekeurige makelaar op te bellen en te vragen of je pand te koop wordt aangeboden. N.B.M. = Nederlandse Bond voor Makelaars.

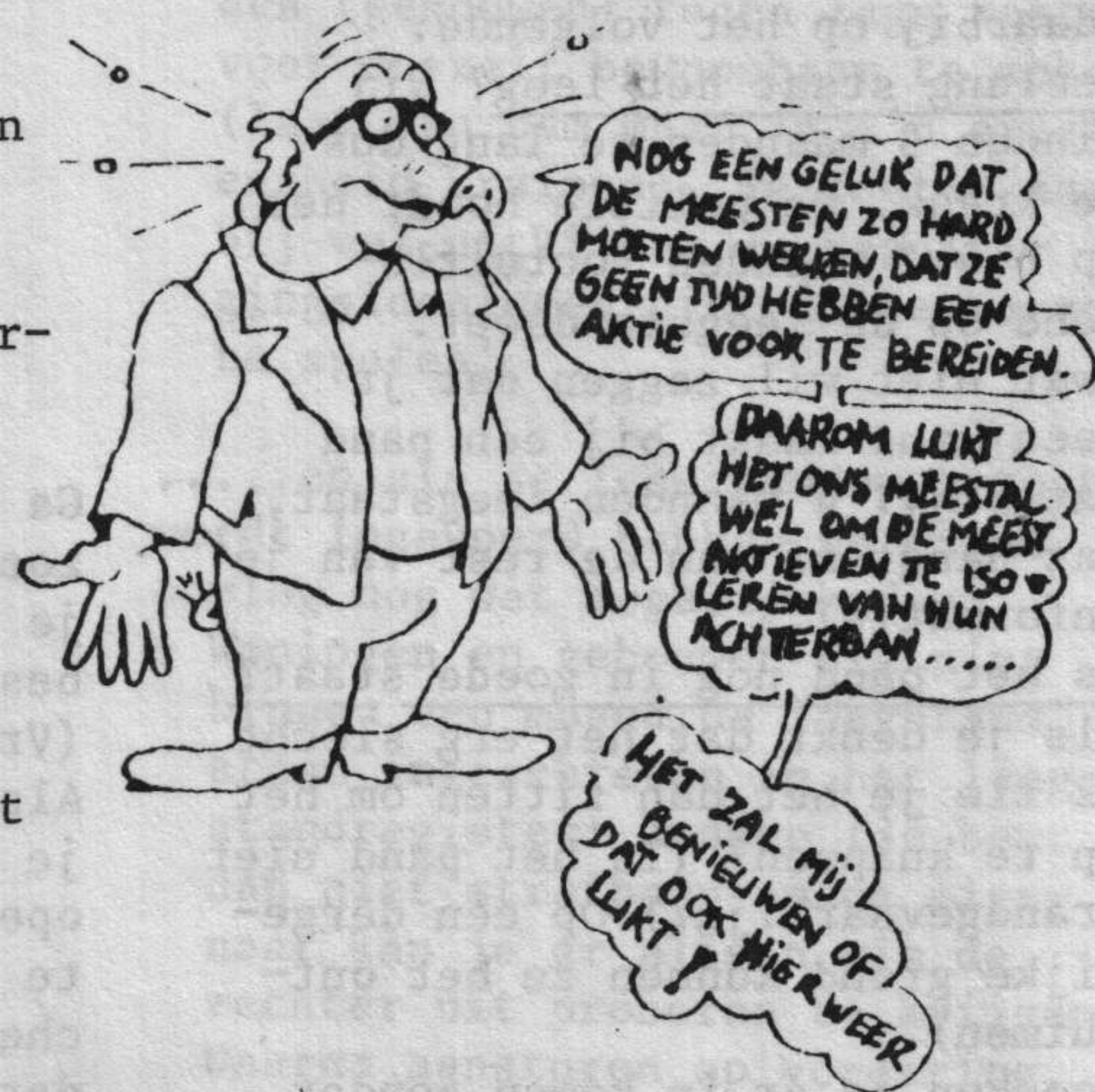
Informeer (voorzichtig) of er een bestemming is voor je pand, of de buurt waarin je kraakt. Voor alle bestemmingsplannen van de gemeente kun je terecht bij het stadhuis. (In Utrecht bij het I.C.U.: Informatie Centrum Utrecht) Hier kun je bijv. ook stadsvernieuwingsrapporten krijgen. Verder weten het wijkcomitee of de bureu er vaak wel meer van.

In een aantal buurten zijn wijkcomitees bezig met het tegengaan van speculatie, malafide praktijken van huisbazen, stadsvernieuwing e.d. Zoek voor de kraak contact met hen, zij kunnen je misschien meer vertellen over je pand, de eigenaar, of je steun kunt verwachten van buurtbewoners enz. Bovendien zijn zij bezig met zaken die van alles te maken hebben met jouw kraak. Jouw kraak en de akties vanuit de wijk kunnen elkaar prima aanvullen. Wijkcomitees zijn echter niet altijd betrouwbaar!! Vraag dat na bij andere krakers/kraakgroepen.

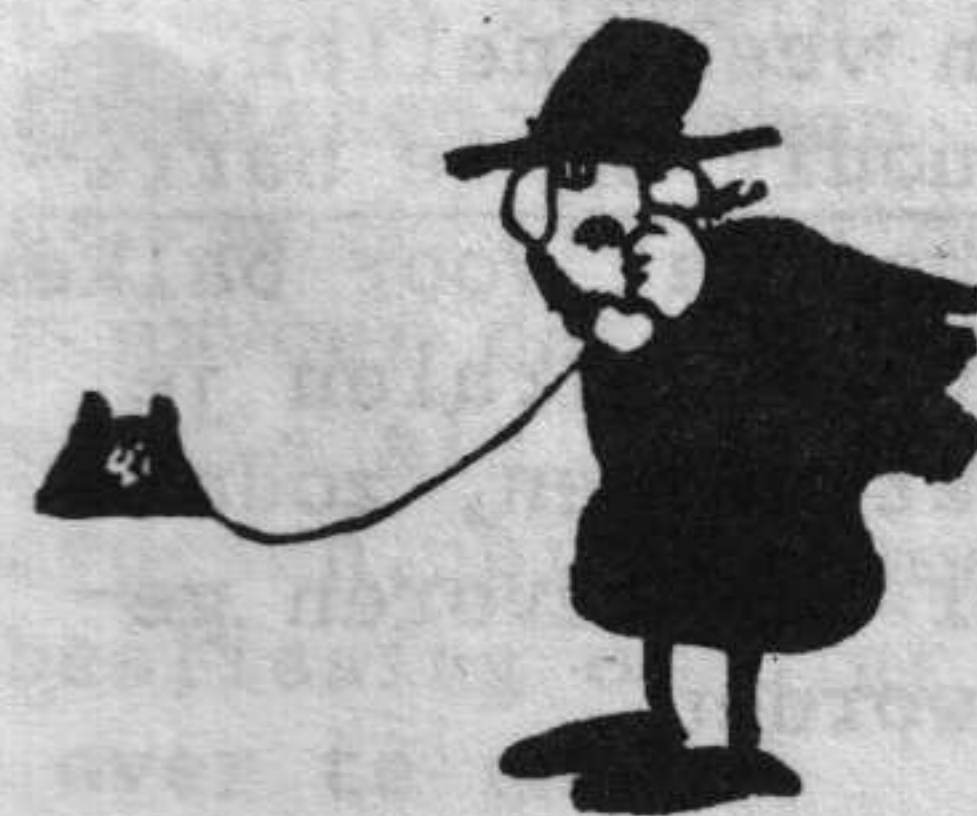

1. Zorg dat je een advokaat hebt (zie pag.)
Je hoeft een advokaat niet zelf te betalen. Laat iemand van je groep een bewijs van onvermogen aanvragen. Dit is een bewijs dat je inkomen te laag is om de kosten van een advokaat zelf te betalen, dit doet het rijk dan voor je (doen ze zowaar nog eens iets goeds). Je kunt dit bewijs aanvragen op buro bevolking (neem je girostrookjes en dergelijke mee).
2. Zorg dat je voldoende mensen bij elkaar hebt om te kraken. Hoeveel precies hangt af van jezelf en de situatie.
3. Sta je nog niet ingeschreven bij het GHB doe dat dan alsnog (als je met meer mensen in je pand gaat wonen als 'woongroep'). Hiermee sta je sterker naar de gemeente toe.
4. Zorg dat je genoeg spullen bij elkaar hebt om het pand bewoonbaar te maken. Een matras, stoelen, keukentroep en dergelijke. Je slaapzak alleen is niet genoeg. Neem ook zaklantaarns mee. Liever geen kaarsen of iets dergelijks in verband met de brandveiligheid. Doe je het wel, zorg dan voor brandblussers, dan kunnen ze je niet zo makkelijk ontruimen op brandgevaar.
5. Koop een nieuw slot en een paar (niet te kleine) grendels of overslagen.
6. Zorg dat je alle gereedschap bij elkaar hebt wat je nodig denkt te hebben om het pand open te maken en dicht te houden.
7. Zoek een verzameladres van waaruit je kunt kraken. Dit moet niet te ver van het pand afliggen (bijv. max. 5 min. lopen) maar ook niet zo dichtbij dat de halve straat al in de smiezen heeft wat er gaat gebeuren voordat je kraakt.
8. Regel vervoer voor je spullen, bijv. een bakfiets of een auto. Je kunt hiervoor een auto huren of lenen van een vriend(in). Gebruik nooit de auto van iemand van je groep want via het kenteken kunnen ze achter je naam komen.
9. Het is handig als je iemand kunt vinden die bij een telefoon de boel in de gaten kan houden en de nodige mensen kan bellen als er iets misgaat.
10. Zoek iemand die bereid is de aansluiting bij het GEB aan te vragen en die borg wil staan (zie pag.).

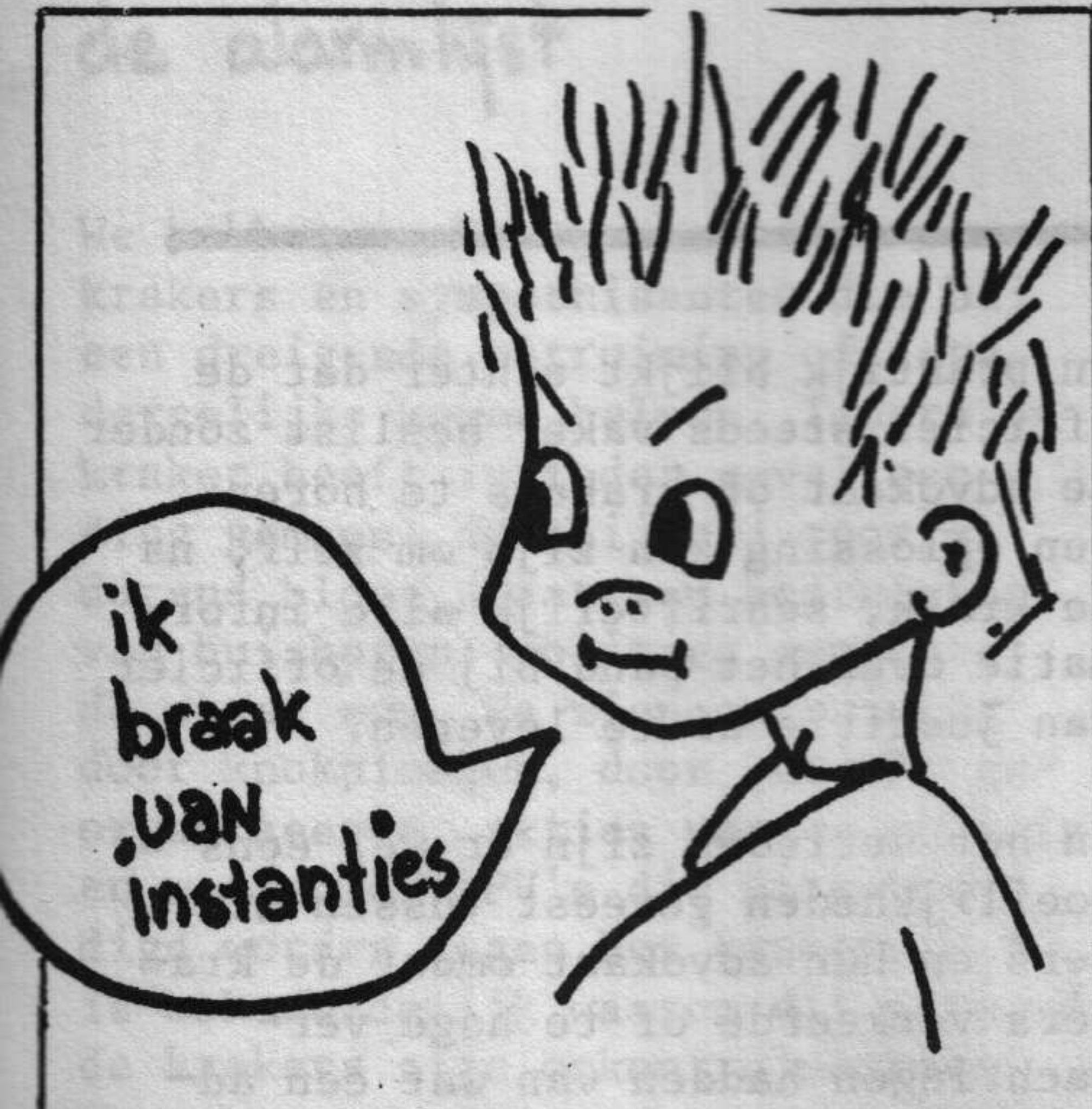
11. Bekijk of je na de kraak een huuraanbod wilt doen en zo ja, hoeveel huur je kunt/wilt betalen. (zie puntensysteem - folder gemeente).
12. Zorg dat het stencil voor de buurt/stad en de eventuele brief voor de officier van justitie klaar liggen (zie pag.
13. Met de mensen die meedoen met de kraak zelf hou je van tevoren een vergadering. Maak dan een goed draaiboek voor de hele aktie en een goeie taakverdeling, zoals wie het pand openmaken, wie de uitkijk is, wie de auto/bakfiets leegruimen, wie het nieuwe slot erop zet, wie welke barrikades maakt, wie eventuele mensen in het pand, bureu en politie te woord staan enz. Zorg dat deze mensen alles bij zich hebben of weten waar dat is, van schroevendraaiers tot adressen van de advokaat.
Zorg er ook voor dat je weet wat je van elkaar kunt verwachten. Denk bijvoorbeeld aan wat je doet als er onverwacht mensen in het pand zijn, de opstelling tegenover de politie, eigenaar en evt. knokploegen, je mening over het gebruik van geweld, wat je doet tegen een eventuele ontruiming enz. enz.

14. Als laatste: mocht de hele toestand om de een of andere reden niet doorgaan, geef dan in ieder geval de gegevens die je al verzameld hebt door aan de kraakgroep. Dan kan iemand anders er (later) nog wat mee.

bewaking/kraak verschrikkers

Huiseigenaren maken vaak gebruik van partikuliere bewakingsdiensten of vriendjes die tegen betaling het lege pand bewaken. Probeer bij het kraken die personen ervan te overtuigen dat ze rustig weg kunnen/moeten gaan. Mensen van bewakingsdiensten zijn zelden door discussie te overtuigen. Deze moet je meteen overmacht van hun walky-talky en evt. van hun knuppeltje ontdoen en vervolgens buiten het pand deponeren (goed voorbereiden).

Vaak is het het geval dat er slechts voor enkele dagen bewaking is, bijv. bij het uitlekken van kraak-akties, of ze komen een paar keer per dag langs. Het is dan noodzakelijk om het pand goed te observeren voor je het kraakt.

Een bewaker mag slechts een overtreding signaleren en overbrengen aan de politie. Hij mag niet eigenhandig of eigenmachtig optreden. Bij een leeg pand binnendringen waar bewaking zit is geen huis- of lokaalvredebreuk!.

Vermijd dat je kraak een te geïsoleerde aktie blijft:

In sommige gevallen kan het bepaald geen kwaad wanneer je op allerlei manieren ruchtbaarheid geeft aan je kraak en de aktie verbreed. Zeker wanneer het gaat om bijv. het kraken van panden van een berucht huisjesmelker die plannen heeft om goed bewoonbare woningen te slopen en er een parkeergarage/kantoorruimte/luxe appartementen voor in de plaats te toveren.

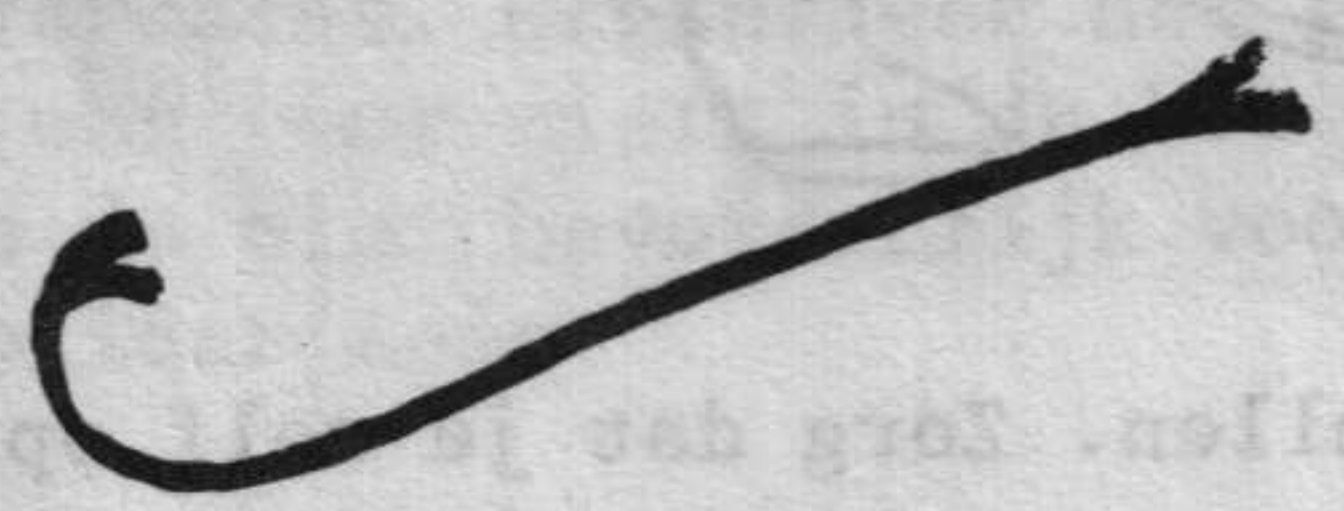
Mogelijkheden om druk uit te oefenen zijn er in overvloed. Hieronder, volgen er een paar.

- Organiseer de buurt tegen dergelijke plannen (wanneer dat nog niet het geval is), en bestem een gedeelte van de panden voor buurtactiviteiten.
- Benader politieke partijen en instanties waarvan je weet dat ze achter je aktie staan, laat vragen stellen in de gemeenteraad.

- Zoek contacten met de pers (ook landelijk) en zorg dat ze de motieven en achtergronden van de aktie vermelden.
- Doe ook aan eigen nieuwsvoorziening. Draai een brochure in elkaar waarin je de praktijken van de spekulant/gemeente uitvoerig uit de doeken doet en laat zien dat jouw geval niet op zichzelf staat. Maak stencils en deel ze uit in de binnenstad en geef ze af in kraakpanden, linkse boekhandels, kafees, e.d. Schrijf een stuk voor de kraakkrant e.d. maak gebruik van illegale radiozenders enz.
- Organiseer een demonstratie, open dag, tentoonstelling of een feest.
- Laat personen en/of instanties weten wanneer je het niet eens bent met hun bemoeienissen rondom jouw pand. (Stoor die spekulant maar eens in zijn woongenot).
- Ga actief verbouwen wanneer dat nodig is en vraag daarbij hulp van anderen. (Vraag bijv. een alternatief architectenburo om tekeningen te maken en een kostenraming op te stellen).

nog wat praktische tips

- Het handigste tijdstip varieert nogal, soms is het handig om 's nachts te kraken of 's morgens vroeg, maar waar je ook aan kunt denken is het gewoon overdag te doen. 's Nachts wek je bijv. eerder de indruk dat je aan het inbreken bent en bellen de bureu eerder de politie. Kraak je overdag loop dan bijv. met z'n allen op het pand af, twee mensen forseren de deur en iedereen loopt naar binnen. Het voordeel van met een grote groep mensen kraken is dan dat niemand (getuigen, politie) kan zien wie precies de deur forceert. Bij nieuwsgierige bureu zeg je dat je aan het verhuizen bent of iets dergelijks.

- Zorg dat er altijd mensen meteen aan de slag gaan met het inzetten van een nieuw slot en/of de grendels, zodat de deur zo snel mogelijk afgesloten kan worden. Komt de politie voordat de spullen binnen zijn, sluit dan de deur en doe niet open, (doe net of je niet thuis bent) en wacht tot ze weggaan. Ze hebben geen enkel recht je huis binnen te dringen.
- Forceer nooit een gemeenschappelijke deur, dit is huis- of lokaalvredebreuk! Veroorzaak ook zo weinig mogelijk schade. Herstel eventuele schade ook zo snel mogelijk.
- Mochten er spullen van de eigenaar in het pand staan. Achter slot en grendel in een kamertje opbergen (Advokaat pag. 14.)
- Spreek van tevoren een verzameladres af voor als de kraak mocht mislukken.

DENK AAN DE VONDE L STRAAT

6. HULP IN UTREG

kraakgroepen

In Utrecht zijn er momenteel verschillende groepen die zich bezighouden met kraken. Er zijn twee stedelijke kraakgroepen, de Kraakbond en het Krakerskollektief, en een aantal wijkkraakgroepen. De kraakgroepen komen regelmatig samen in het stedelijk overleg kraakgroepen (sok). Daar worden gezamenlijke akties besproken en informatie die voor alle groepen van belang is uitgewisseld. Het kraken met een van de kraakgroepen (georganiseerd kraken) heeft een aantal voordelen:

- Je kunt gebruik maken van de ervaringen die door de kraakgroep met kraken zijn opgedaan,
- je hebt een grotere groep mensen achter je en je kunt vertrouwen op de hulp van anderen,
- je wordt geïnformeerd over je rechten en de juridische consequenties van het kraken,
- je kunt het een en ander te weten komen over andere kraakpanden, vuile spekulanten e.d.
- je voorkomt ermee dat verschillende groepen hetzelfde pand willen kraken,
- je krijgt via de kraakgroepen een kraakvriendelijke advocaat en
- de alarmlijst (zie pag.) kan ingeschakeld worden wanneer dat nodig is.

Natuurlijk kun je er ook voor kiezen buiten de kraakgroepen om te kraken (stil kraken). Je loopt dan wel het risico om er op een stille manier uitgegooid te worden door politie of 'n knokploeg. Wanneer je besluit te kraken met een van de kraakgroepen moet je een ding goed beseffen. Geen van de kraakgroepen wenst gezien te worden als een alternatief huisvestingsburo, dat alles wel even voor jou regelt! De kraakgroep gaat uit van het principe dat we geen dingen voor- maar samen met je doen. Het komt dus aan op zelfwerkzaamheid en creativiteit. Je wordt bijgestaan wanneer je het zelf niet

af kunt of als er moeilijkheden zijn. Verder vinden we het belangrijk dat je je op de een of andere manier inzet voor andere krakers (in spé) wanneer je zelf een pandje veroverd hebt. Want solidariteit is juist voor krakers geen luxe maar noodzaak!!

★ ————— ★

ZIJ zeggen
Stenen zijn geen argumenten
En
Slaan met knuppels
Bombarderen met sloopkogels
Vergiften met chemie
Verpesten met atomen
Moorden met gevangenis

ZIJ hebben gelijk
Stenen zijn geen argumenten
Stenen zijn nog maar
Aarzelende pogingen
Om ons uit te drukken
In de enige taal
Die ZIJ verstaan

WIJ hebben nog veel te zeggen!

★ ————— ★

de advoka(a)t(e)

De kraakgroepen in Utrecht onderhouden contacten met een vaste groep advocaten. Dit heeft als voordeel dat je juridische bijstand kan vragen van iemand die ervaring heeft in kraakzaken en op de hoogte is van de jurisprudentie (gerechtelijke uitspraken) rond kraken. Je hebt een advocaat nodig omdat het altijd mogelijk is dat je gedagvaard wordt in een proces (kort geding) door de eigenaar, of je begint zelf een procedure tegen de eigenaar of politie als ze iets onrechtmatigs gedaan hebben. Hij/zij kan je vertegenwoordigen bij contacten met de eigenaar. Als deze woedend aan de deur komt, verwijst hem dan naar je advocaat. Als dat gewenst is kan hij/zij een huuraanbod doen en je brieven ondertekenen. Bovendien heeft een advocaat vaak makkelijker toegang tot de officier van justitie. Als deze over ontruiming beslist kun je via je advocaat zorgen dat de informatie over het pand bij hem terecht komt.

In praktijk blijkt echter dat de officier steeds vaker beslist zonder de advocaat of krakers te horen. Een oplossing kan zijn om zelf, na de kraak, schriftelijk alle informatie over het pand bij de officier van justitie af te leveren.

In het verleden zijn er wel eens moeilijkheden geweest tussen krakers en hun advocaat omdat de krakers verkeerde of te hoge verwachtingen hadden van wat een advocaat kan doen. Daarom is het belangrijk om voor de kraak goede afspraken te maken.

- De advocaat is niet de deskundige bij uitstek. Ervaren krakers weten vaak evenveel of meer van juridische aspecten. Bij de kraakgroepen kun je hierover brochures

- bestellen. Zorg dat je zelf op de hoogte raakt van je rechten.
- Een advocaat heeft vaak weinig tijd. Hij/zij heeft nog meer zaken. Maak goede afspraken over bereikbaarheid (binnen en buiten kantooruren), vooral als een ontruiming dreigt, en over evt. vervanging bij afwezigheid.
- Bespreek ook je politieke visie, de manier waarop je het pand evt. wilt gaan verdedigen e.d. Als de advocaat er hele andere ideeën op na houdt, kun je beter iemand anders zoeken.
- Jij bent degene die beslist hoe de zaken aangepakt moeten worden. Advocaten gaan meestal niet uit zichzelf dingen regelen, ga daar dus ook niet van uit. Maak duidelijk wat je wilt dat er gedaan wordt.

de alarmlijst

We hebben in Utrecht een lijst van krakers en sympathisanten die bij een dreigende ontruiming of iets dergelijks komen helpen. Iedere kraker heeft in ieder geval een ding gemeen: dat hij/zij voortdurend bloot staat aan bedreiging van huisbazen, politie, gemeente, de staat enz. We zien ontruiming door knokploegen, door het GHB georganiseerde, akties van de politie en wetten of APV's die uitgevaardigd worden tegen het kraken. Het is ook duidelijk waarom dit gebeurt: de krakers zijn onkontroleerbaar en schoppen tegen een systeem dat verdienen van smakken geld aan huizenhandel mogelijk maakt, zoniet bevordert.

Daarom is het noodzakelijk dat iedere kraker/sympathisant zich op z'n minst organiseert d.m.v. medewerking aan de alarmlijst. Ook al denk je dat je safe zit, de solidariteit met anderen is heel normaal. Je kunt je opgeven voor deze lijst bij een van de kraakgroepen.

Je kunt deze lijst in werking stellen via de mensen die vanuit hun kraakgroep bij de kraak betrokken zijn. Uiteraard kun je niet voor elke onbenulligheid die lijst af laten bellen. Regel je zaakjes dus zo dat je 't in eerste instantie zelf af kunt (bijv. bij dreiging van een knokploeg). Je kunt ook eerst een gedeelte afbellen bijv. de wijk. Als je de lijst nodig hebt maak dan een duidelijk plan wat je van de mensen die komen verwacht. Organiseer het goed. Drie uur voor niets in de kou staan is niet bevorderlijk voor de solidariteit.

steunkomitee "handen af van de kra(a)k(st)ers"

Er is in Utrecht een steunkomitee in het leven geroepen voor kra(a)k(st)ers. Hierin zitten mensen uit de linkse partijen, hun jongerenorganisaties en mensen uit de vakbond.

Met het steunkomitee zijn een aantal afspraken gemaakt over hoe het komitee moet functioneren. Het komt erop neer dat het komitee in dienst staat van de kraakbeweging en geen beslissingen kan nemen zonder medeweten van de kraakbeweging.

Je kunt het steunkomitee inschakelen bijv. wanneer je vragen in de gemeenteraad wil laten stellen over het pand wat je gekraakt hebt. Wanneer je het steunkomitee denkt nodig te hebben, ga dan langs bij een van de kraakgroepen en informeer meer wanneer het komitee bij elkaar komt. Zorg eventueel i.s.m. de kraakgroep dat je precies weet wat je wil van het steunkomitee en houd daaraan vast.

Wanneer het gaat om zaken die erg dringend zijn, ga dan naar een kraakgroep en roep samen met hen het komitee bijeen voor een spoedvergadering.

Het sekretariaat van het steunkomitee zit op het J.A.C., Oudegracht 371 (313824).

CPN (PSP) PVDA
PPR

steunfonds

Voor kraakakties heb je geld nodig. In Utrecht hebben we een stedelijke pot waar mensen hun giften kwijt kunnen. Het geld wat gestort wordt, wordt gebruikt voor aktie-doeleinden (scanners, affiches, woonstrijd-archief, films, fototentoonstellingen enz.) Voorlopig wordt het geld niet aangewend voor de verbouwing van panden. Hierover valt wel te praten wanneer je huis bijv. door een knokploeg bewerkt is of wanneer je (een gedeelte) van het pand een sociale funktie geeft. Het stedelijk overleg van kraakgroepen beslist waar geld naar toe gaat en hoeveel.

gironummer steunfonds: 4309917
t.n.v. M.J. Steenberg, Utrecht.

\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$\$

krak

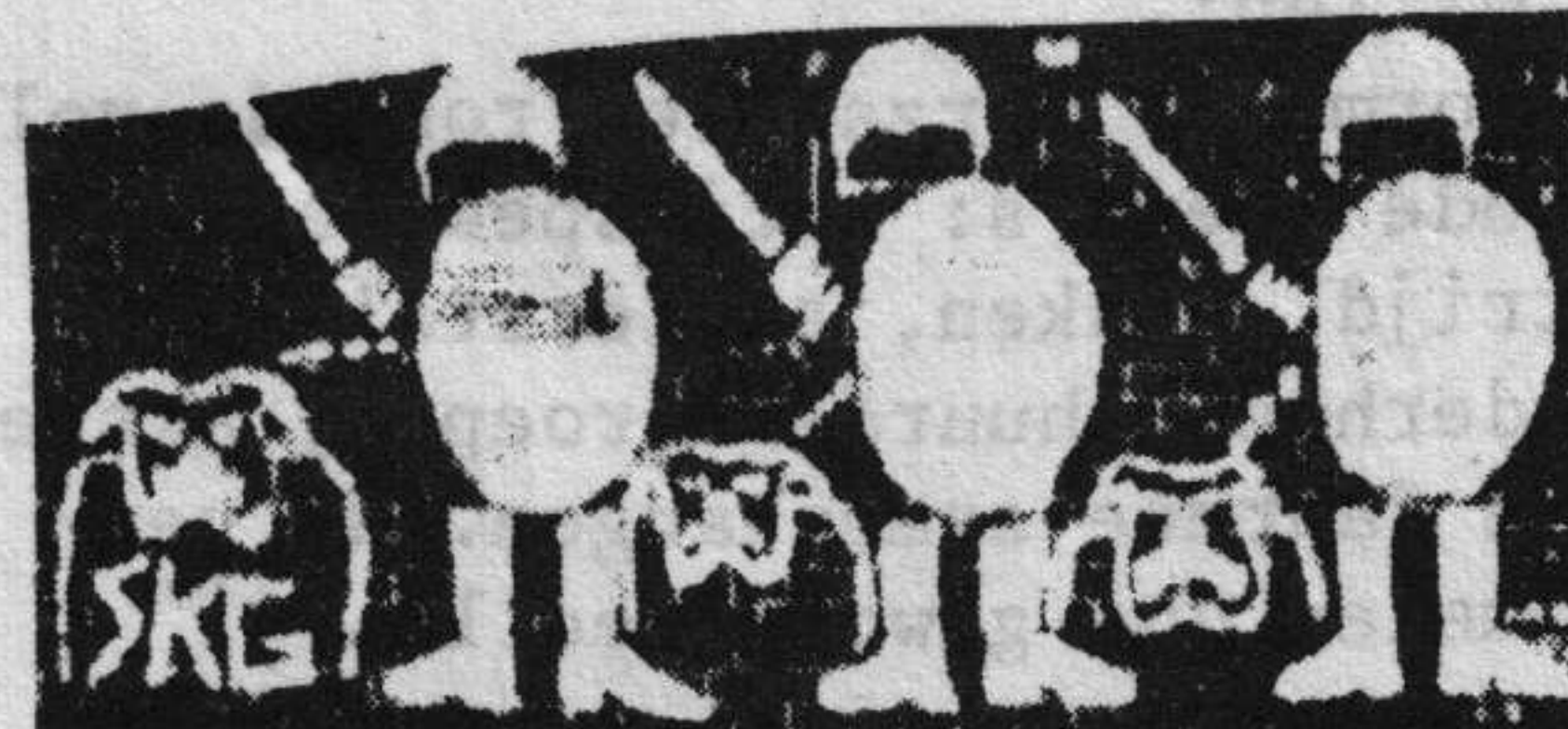
Krak (Utrechtse kraakkrant: verzwegen Utrechts nieuws door onszelf verteld).

De Krak behoort maandelijks te verschijnen en is bedoeld als eigen krant voor informatie, gevoelens, achtergronden, zin en onzin van het utregse kraken en het andere aktiegebeuren.

Het is ontstaan vanuit de kraakbeweging omdat we vonden dat onze activiteiten slechts gedeeltelijk, verdraaid of helemaal niet aan bod komen. Eigen nieuwsvoorziening wordt dan noodzakelijk.

Voor hulp, artikelen, foto's, tekeningen zijn we iedere donderdag van 10 - 5 uur te bereiken op de Kargadoor, Oudegracht 36. Post kan je daar ook heen sturen.

Te koop bij de linkse boekhandel, abonnementen via de kraakgroepen.

advertentie

vindt uw huisarts
ook
dat u een nieuwe
woning
nodig heeft...

hulp in Utrecht nr. 178855

springstof

Springstof is een autonoom nieuw stencil dat elke week uitkomt. Hierin proberen wij zoveel mogelijk weer te geven wat er die week in Utrecht gebeurd is. We zijn er mee begonnen omdat er een gebrek is aan goeie actuele aktie-informatie, bijv. op het gebied van kraken, vrouwenstrijd, anti-kernenergie-anti-militarisme - en anti-fascis-megroepen en over Tivoli Tijdelijk. We hopen dat de mensen die het lezen meer betrokken raken bij het aktiegebeuren.

We hebben als uitgangspunt dat iedereen die nieuws heeft voor de springstof het zelf schrijft. We willen niet sensureren, maar de stukjes moeten wel kort zijn. We werken samen met de krak, en daar gaan ze meer op de achtergronden in.

Tot nog toe wordt de springstof via via verspreid. Misschien wordt het openbaar maar daar moet nog over gepraat worden.

Als je de springstof in de bus wilt, kun je je opgeven bij de wijkkraakgroep. Voor nieuws of ideeën of kritiek kun je maandagmiddag bellen, tel. 317453.

woonstrijdarchief

Wij (een groepje mensen uit de kraakbeweging) gingen er steeds meer van balen, dat binnen kraken zo weinig gedaan werd met opgedane kennis uit het verleden en propaganda naar andere mensen (als alleen insiders) toe. Publiciteit werd (steeds meer) op het eigen (kraak)kringetje gericht. Zo is er binnen de kraakwereld alléén kraakkennis, binnen bijv. huurdersverenigingen alléén kennis over achterstallig onderhoud aanpakken. Wij willen eraan werken dat al die eigen kennis niet in het eigen wereldje blijft hangen, zodat groepen elkaar meer gaan ondersteunen.

Onze doelstellingen?

Wij willen:

- Informatie verzamelen rond de volgende thema's: anti-spekulatie-strijd, kraken, achterstallig onderhoud, huurdersgroepen, akties die daarmee samenhangen. We verzamelen dus gewoon veel!

Bijv. ook nog kort geding uitspraken, politie-optreden, leegstandwet, en ook foto's.

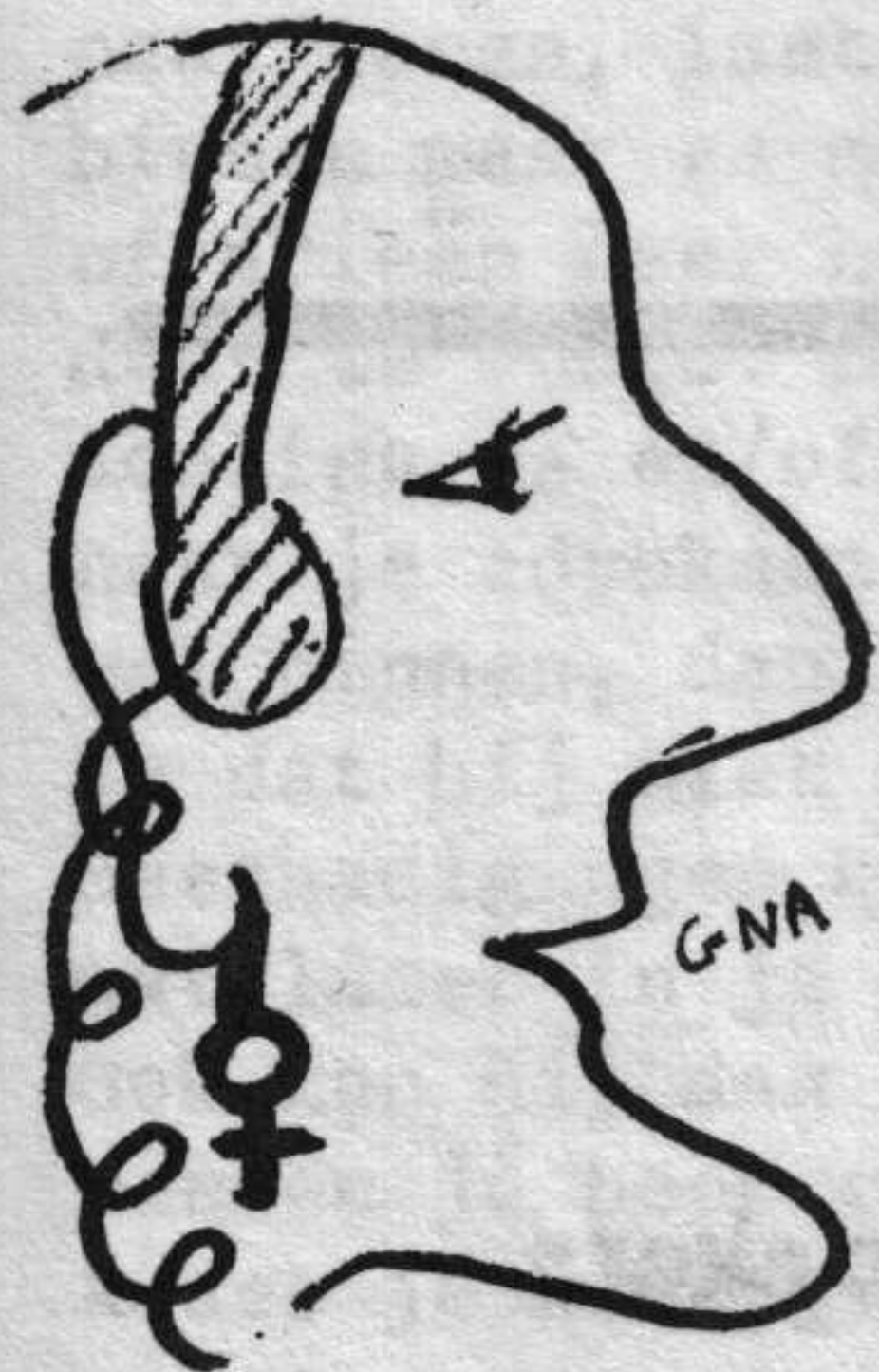
- Weten waar informatie ligt, en wie wat heeft.
- Zoveel mogelijk doen met de informatie die we hebben.

Bijvoorbeeld: We draaien spreekuur en mensen kunnen langskomen voor informatie. Iets wat dagelijks gebeurt: "Ik wil een huisje in Wijk x kraken. Hoe is de situatie daar; bij welke groepen kan ik evt. aansluiting vinden?" Of: "Ik wil een verhaal rondom dit thema schrijven, maar heb lang niet alle informatie. Hebben jullie die, en welke mensen/groepen weten ook veel?"

- Zelf dingen publiceren.

We hebben een heleboel ideeën en veel meer mensen zouden mee kunnen doen. Heb je interesse en zin, kom dan langs (elke vrijdagmiddag van 13.00 tot 15.00 uur op de Kargadoor, of bel op diezelfde middag van 13.00 tot 17.00 uur op nr. 310377.)

EIKE VRIJDAG
7UUR

HET WIJFF
VAN GROLL

UTREGSE ♀ RADIO
+93 MqHz F.M.

Het Wijff van Groll zendt programma's uit over:

- Vrouwen-kultuur,-kunst,-muziek. Hoe vrouwen met elkaar werken, wonen, leven, relaties, nieuwe initiatieven van vrouwen, B.v. een vrouwendrukkerij, klussen-kollektief.
- De strijd van vrouwen tegen onderdrukking. B.v. het vechten tegen seksueel geweld, gedwongen hetro seksualiteit, kernenergie.
- Iedere uitzending vrouwenmuziek en 'n agenda van vrouwen-activiteiten in de stad.

We vinden het heel belangrijk dat niet alleen wij, maar ook andere vrouwen programma's maken, eventueel met behulp van ons.

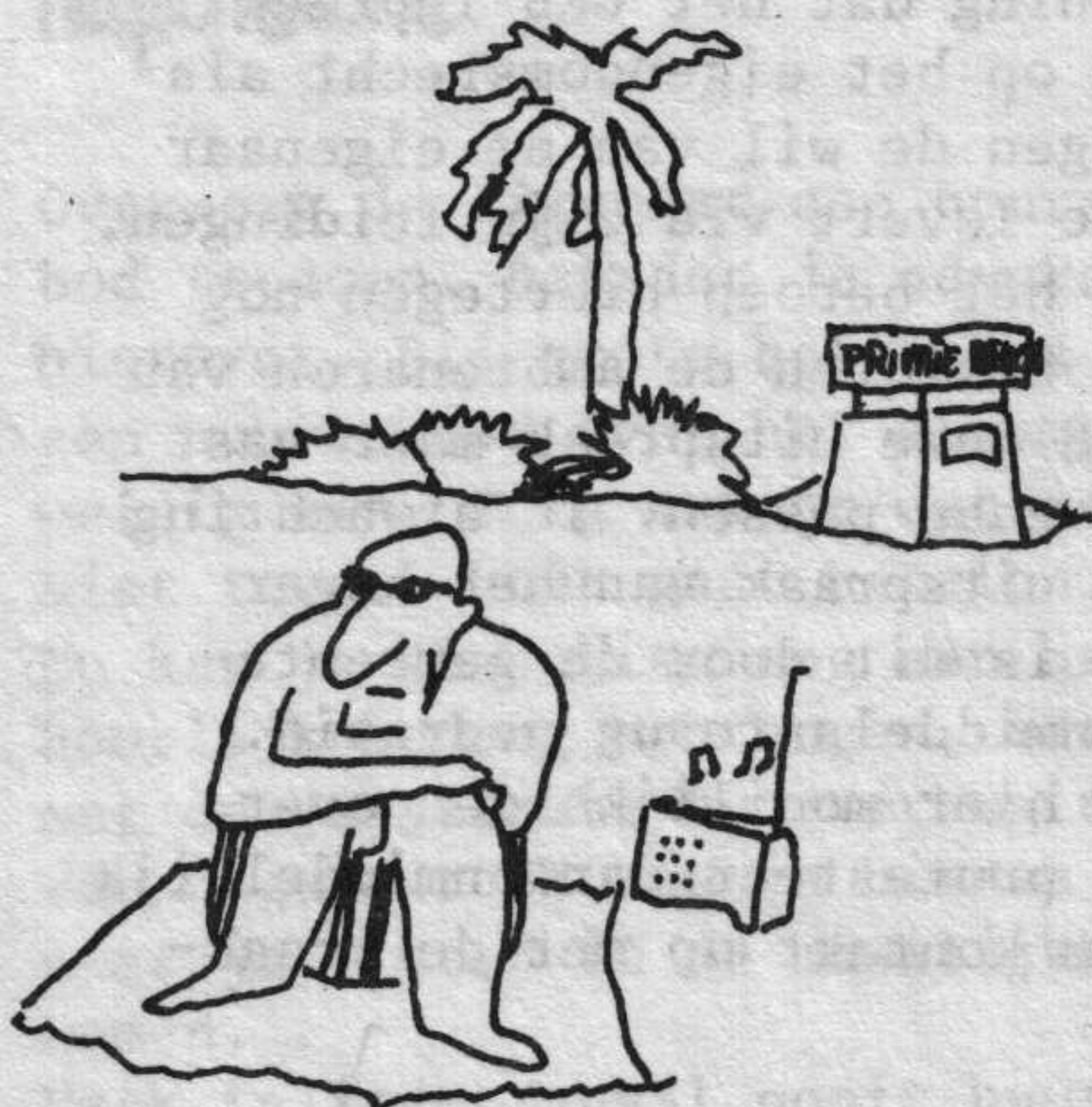
Als je ideeën of misschien al bandjes hebt, stuur die dan naar postbus 573.

Als je ons wilt steunen d.m.v. geld (wat we hard nodig hebben) kun je een bijdrage storten op:
Giro 2563728 t.n.v. Vrouwenradio "Het Wijff van Groll",
postbus 573,
3500 AN Utrecht.

radio gladiool

Radio Gladiool is de Utrechtse links illegale zender. Elke maandagavond vanaf 7 uur is zij te beluisteren op de 94 MGHZ FM. De programma's van Gladiool gaan over allerlei onderwerpen waar actieve mensen zich mee bezighouden. Dat betekent aktieverslagen van Utrechtse en soms landelijke akties, achtergrondinformatie over die akties, maar ook informatie over nieuwe manieren van leven en werken, welke mensen daarmee bezig zijn en hoe dat gaat. Gladiool wil aandacht besteden aan een buitenparlementaire beweging die zich op veel terreinen aan het ontwikkelen is. Voorbeelden: Kraken, anti-kernenergie, vredesbeweging, anti-militarisme, vrouwenbeweging, mannenbeweging, potten en flikkerbeweging,

buitenlanders en hun beweging, buurt en wijkstrijd en de strijd tegen de bezuinigingen. Nogal breed dus. Centraal staat bij Gladiool dat de akties die gevoerd worden bekend gemaakt worden, vooraf en achteraf. Vaak gebeurt dat door middel van opnames die we zelf tijdens een aktie maken. We vinden het echter heel leuk als mensen zelf opnames of programma's over hun strijd willen maken. Wij kunnen dan eventueel wel voor de apparatuur en begeleiding zorgen. De radio moet een radio van de beweging worden, niet van dat kleine klupje mensen wat er veel tijd in steekt. Bovendien kunnen wij doodeenvoudig niet als een soort alternatieve journalisten achter alle akties aanlopen, dat willen we ook niet, de bewegingen moeten zelf aktief hun eigen publiciteit in handen nemen. Wij zijn slechts leverancier van een middel.

Omdat we niet alleen willen preken voor eigen parochie, een kleine groep actieve mensen, willen we dat de achtergronden van de bewegingen en hun akties in Gladiool naar voren komen. We willen duidelijk maken wat die chaoten (zoals men nu eenmaal tegen ons aankijkt) zijn, willen en doen en waarom ze aktie voeren. We willen duidelijk maken dat het over de hele manier van leven gaat en niet over een klein onderdeelje daarvan. Als je gaat kraken kun je van Gladiool gebruik maken door ons te vertellen of schrijven welk pand je gekraakt hebt, en ook of er moeilijkheden zijn en of je daarvoor mensen nodig hebt. Verder kun je natuurlijk altijd luisteren naar wat er verder in de stad allemaal gebeurt, zodat je op de hoogte bent zonder overal zelf bij te zitten.

Als je wilt dat maandagavond iets uitgezonden wordt moet je op z'n laatst maandagochtend je informatie doorbellen naar: Theo - 331279 of Femie - 611296 of Lawrence - 328985. Verder hebben we ook een postbus. Die wordt elke maandagochtend geleegd, dus dan moet je eerder versturen. Die postbus kun je ook gebruiken om je reakties op onze programma's te geven (we zitten erom te springen) en om door te geven als je ergens over een programma wilt maken of gemaakt wil hebben. De postbus is 14147 Utrecht. Omdat we alles zelf moeten bekostigen van weinig geld en het wel duur is om radio te maken vragen we aan iedereen, ook jou, geld te storten op onze giro; 3771067 t.n.v. Theo Engelman o.v.v. Gladiool.

7. NA DE KRAAK

bezetting

De eerste tijd moeten er altijd mensen in het pand zijn. Op z'n minst twee, dan kan er altijd iemand weg, bijv. om alarm te slaan zonder dat het pand leeg achterblijft. Als je een dagrooster maakt heb je voor jezelf meer overzicht op de situatie. Als de politie komt kan je het beste zoveel mogelijk mensen in huis hebben. Dan dringt het sneller tot hen door dat intimidatie geen zin heeft.

wonen

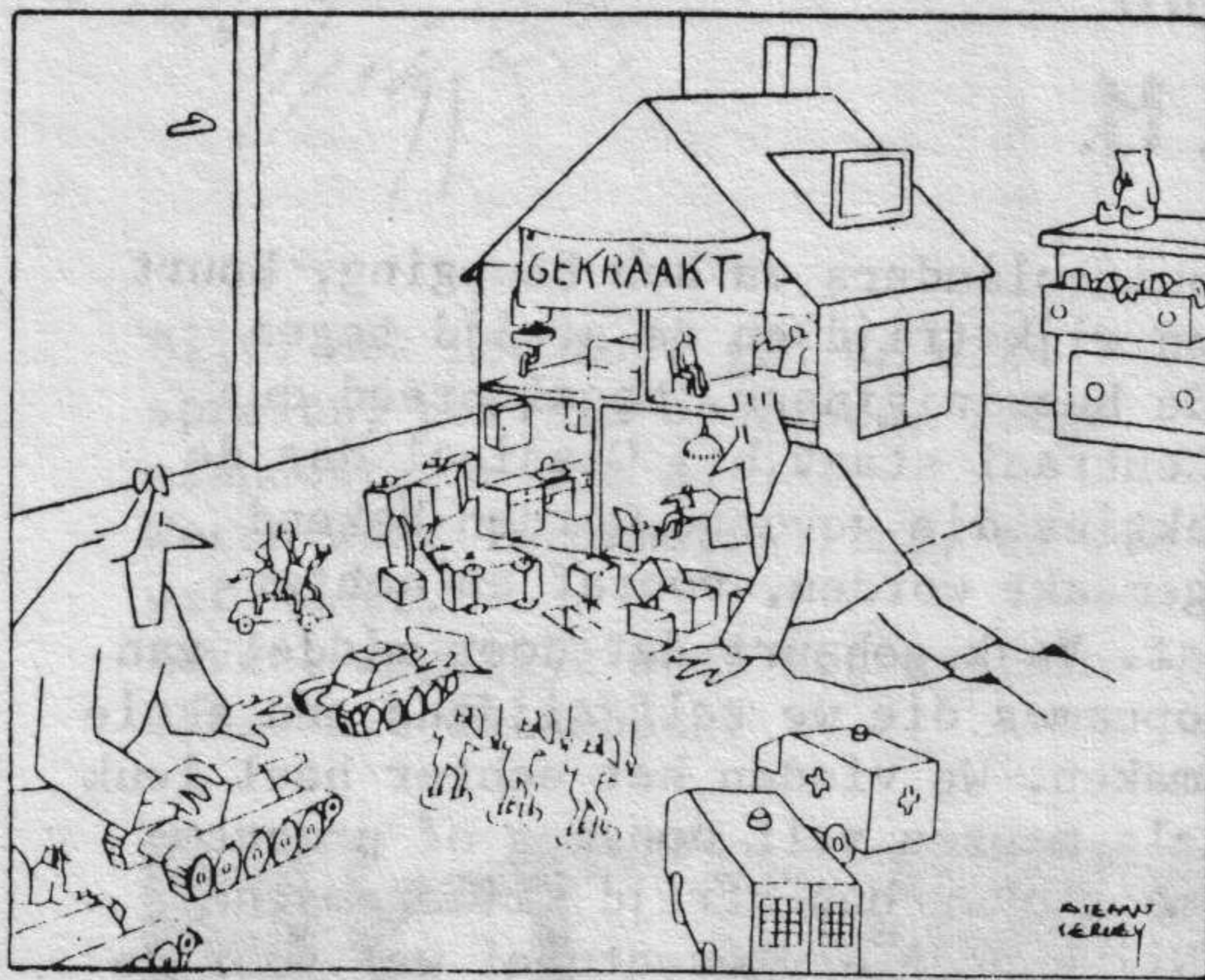
Als de officier van Justitie heeft besloten niet (meteen) tot ontruiming over te gaan blijf dan niet wekenlang passief de ontwikkelingen af zitten wachten. Je hebt gekraakt om te wonen, camperen kun je op een camping. Ga aan de slag en maak het verblijf aantrekkelijk voor jezelf. Richt het pand zoveel mogelijk in, begin zonodig met herstelwerkzaamheden of verbouwingen etc.

gas, water en licht

Vraag de eerste dag al gas, water en licht aan. Gas en licht bij het GEB en water bij het waterleidingbedrijf midden nederland. Zij zijn tot aansluiting verplicht i.v.m. een gezondheidsverordening.

Bij beide bedrijven moeten krakers een borgsom betalen. Dit is ongeveer 4 maanden geschat verbruik, afhankelijk van het pand en het aantal bewoners. Reken p.p. gemiddeld op f 200,- Als je laat afsluiten krijg je het teveel betaalde terug. Die 4 maanden termijn hanteren ze alleen bij kraakpanden. Hebben ze niet in de gaten dat het om krakers gaat dan betaal je voor 2 maanden.

Betaling van de borgsom en de aanvragen moet je laten doen door iemand die geen bewoner of regelmatige bezoeker van het pand is en aantoonbaar ergens anders woont (i.v.m. namen).

Als alles nog aangesloten is moet je de meterstanden noteren. Neem ook in dit geval contact op met het GEB en waterleidingbedrijf.

Tot voor kort gaf aansluiting in Utrecht weinig moeilijkheden, behalve dat de borgsommen steeds hoger worden. Het arrest van Den Bosch zette dit een beetje op losse schroeven. De rechter was nl. van mening dat het GEB inbreuk maakte op het eigendomsrecht als zij tegen de wil van de eigenaar energie levert via zijn leidingen. Hoewel het beroep hiertegen nog loopt, besloten de ambtenaren van het GEB deze uitspraak maar vast toe te gaan passen. In afwachting van de uitspraak van het hoger beroep is dit door de gemeenteraad inmiddels terug gedraaid. Als je hier moeilijkheden over krijgt protesteer dan onmiddellijk en neem contact op met de kraakgroep.

ongewenste bezoekers

Politie: In de meeste gevallen komt de politie vanzelf langs als je gekraakt hebt. Laat hoogstens twee agenten binnen, om rapport op te maken. Als je met een grote groep bent wijs dan twee woordvoerders/sters aan en zet iemand bij de deur. Het politierapport gaat naar de officier van justitie, die de gegevens van de eigenaar met het rapport vergelijkt. Dat rapport is dus belangrijk. Benader daarom de agenten zakelijk en geef ze alle belangrijke informatie over het pand, zoals hoe lang het leeg stond, illegaal gebruik als kantoorruimte, huurhuis of niet etc. en ook de naam en het telefoonnummer van je advocaat. De eerste keer komen ze meestal met z'n tweeën. Als ze later terugkomen met meer kan je ze beter uit het raam buiten te woord staan. Zijn ze binnen en wil je ze eruit hebben, dan moet je ze drie keer sommeren om weg te gaan.

Je kunt natuurlijk ook zelf de politie bellen na de kraak, bijv. als je snel de eigenaar met een knokploeg verwacht. De politie gebruikt de laatste tijd vaak een kant en klaar formulier voor het rapport. Geef alleen de bovengenoemde feiten. Met je persoonlijke gegevens: naam, woonplaats e.d., hebben ze niets te maken. Ga niet in op intimidatie en vriendelijke truukjes van agenten om achter andere informatie te komen, zoals je naam, met welke kraakgroep je gekraakt hebt, hoe je binnen bent gekomen, op welke manier je je gaat verzetten bij een evt. ontruiming of op beschuldigingen van vernieling e.d. Een opmerking als "je kent de regels van het spel toch ook wel", doet het meestal goed. N.a.v. het politierapport en de gegevens van de eigenaar beslist de officier van justitie of hij het pand laat ontruimen of niet. Zie verder bij juridische informatie.

De eigenaar(es): Komt de eigenaar langs, laat hem dan niet binnen maar ga met z'n tweeën of drieën naar buiten en sta hem daar te woord. Leg uit wat je bedoeling is en/of verwijs door naar je advocaat. Laat je hem wel binnen, dan loop je het risico dat hij niet meer weggaat, beschadigingen kan konstateren, wat later in je nadeel kan werken. Ook kan hij dan zien met hoeveel mensen je bent en wat voor barrikades je hebt gemaakt. De eigenaar wordt door de politie op de hoogte gesteld:

Knokploegen: Wat je moet doen als er een knokploeg voor de deur staat, kun je vinden in het hoofdstuk over ontruiming.

noe wat tips

- Zorg dat er een fototoestel aanwezig is. Alles wat je verdacht vindt kan je vastleggen.
- Maak foto's van alle ruimtes als je binnenkomt. Een grote stapel post in de gang is het bewijs dat er al geruime tijd niemand in het pand is geweest.
- Maak een pot voor geldelijke bijdragen. Van dat geld kan je weer koffie, brood, verf, etc. kopen. Kraken is in het begin al duur genoeg.
- Houdt een dagboek bij voor bezoekers. Dan hoef je niet steeds weer hetzelfde verhaal te vertellen.
- Maak een opvallende lijst met tips die iedereen, ook bezoekers moeten weten.
- Maak een lijst met belangrijke adressen en telefoonnummers. Wees er echter voorzichtig mee, laat het niet overall slingeren.
- Als het pand in erg slechte staat is maak dan een opknapschema en schakel bezoekers in d.m.v. in-

schrijflieden. Vraag ook in de buurt en aan kraakgroepen om bouw materiaal en adressen van 'handige mensen'.

de buurt

Er leven nogal wat vooroordelen over krakers o.a. over de hetze die de pers tegen krakers voert. Door een stencil voor de buurt, het houden van open dagen, af en toe een praatje maken, kun je duidelijk maken waarom je gekraakt hebt en om hulp en steun vragen. Laat het niet bij een stencil bij de kraak en bij de ontruiming, maar hou de buurt ook tussendoor op de hoogte, bijv. door een berichtje in de buurtkrant.

verhuizen

Als je om wat voor reden dan ook vrijwillig vertrekt uit je kraakpand, laat het dan niet leegstaan. Zoek nieuwe bewoners en licht de kraakgroep in, zodat die kunnen zorgen dat de eigenaar er niet opnieuw mee gaat spekuleren.

legalisatie

Overweeg de eigenaar een huuraanbod te doen. Benader je advocaat hierover. Bij grote beleggers heeft een huuraanbod over het algemeen weinig zin. Zorg ervoor dat je niet teveel huur gaat betalen. Nu kan je misschien nog een behoorlijk bedrag opbrengen, maar met de jaarlijkse huurverhogingen van ongeveer 8% kan je binnen een paar jaar weer in de moeilijkheden komen. Maak in ieder geval nooit huur over voordat er met de eigenaar een huurovereenkomst is afgesloten. Dat geld ben je altijd kwijt, de eigenaar zal het bedrag zien als vergoeding en niet als huur.

Als een eigenaar geen mogelijkheden meer ziet om je er uit te krijgen en niet bereid is om een huurovereenkomst met je te sluiten, biedt hij je soms een gebruikerscontract aan. Een gebruikerscontract is een schriftelijke overeenkomst tussen bijv. krakers en eigenaar waarin staat dat je 't pand mag gebruiken tegen een bepaalde vergoeding tot het moment waarop de eigenaar er zelf weer iets mee wil doen. (b.v. hij vindt een koper). Je hebt dus totaal geen bescherming. Je minimale zekerheid (dat je een poos mag blijven zitten) wordt hiermee wel duur betaald. Je hebt nl. geen enkel recht op huurbescherming en je ondertekent in feite je eigen ontruimingsbevel omdat je je naam bekend moet maken. Bovendien help je op die manier speculanten, want de eigenaar hoeft niet meer bang te zijn voor krakers en hij kan jou er uit zetten wanneer hem dat uitkomt. Ga hier dus nooit zomaar op in, pleeg in ieder geval overleg met een kraakgroep en/of een advocaat.

Aan de legalisatie door aankoop van je kraakpand zit vaak een tijden energierovende procedure vast. Brieven schrijven, politieke partijen bespelen, zaken uitzoeken, een hele mikmak die maanden en maanden, waarin je geen zekerheid hebt of het zal lukken, kan duren. Werk altijd samen met je advocaat, hij of zij zal je brieven moeten ondertekenen. Brieven met "de bewoners van....." worden meestal niet beantwoord.

Deze manier van legalisatie van je kraakpand kan je op verschillende manieren spelen: de gemeente, SSH Utrecht, Monumentenzorg en woningbouwverenigingen zijn de potentiële kopers die je kan benaderen. Bij de gemeente zijn vooral de linksere politieke partijen en het KJH als ingangen en drukmiddel te belangrijk. Dit omdat de gemeenteraad over de aankoop moet beslissen. Het KJH is belangrijk omdat zijn de stuurgroep 1- en 2- persoonshuishoudens zit (zie schema) en omdat de jongerenorganisaties die er in zitten hun politieke par-

wonen
moet, P
- elke, P
dag S

tijen weer kunnen beïnvloeden. Bij aankoop door de SSH en de woningbouwverenigingen zijn de politieke partijen ook weer belangrijk. De jongerenorganisaties van deze partijen (in KJH) zitten namelijk met de SSH en de woningbouwverenigingen in de stuurgroep en kunnen hierin druk op de SSH en de woningbouwverenigingen uitoefenen.

Aankoop door Monumentenzorg of het Utrechts Monumentenfonds komt vrij weinig voor omdat daar weinig kraakpanden voor in aanmerking komen. Druk uitoefenen op deze instanties is ook moeilijk omdat zij niet in overlegorganisaties zitten. Om de linkse politieke partijen en de jongerenorganisaties daarvan achter je te krijgen kan je ze bijv. uitnodigen op een open dag. Tegelijkertijd kan je de brieven naar de potentiële kopers de deur uit doen. In die brief moet je uiteenzetten waarom je hebt gekraakt, waarom je wilt dat je pand wordt aangekocht. (bijv. gebrek aan jongerenhuisvesting) en waarom je pand daar zeer geschikt voor zal zijn. Maak vooral duidelijk wat je bedoeling met het pand is (groepswooning, eenheden voor 1- en 2 persoonshuishoudens) en waarom je dat wilt. Misschien is het mogelijk zelf met een goedkoop bouwplan te komen, dan sta je een stuk ster-

ker. Maak ook duidelijk hoeveel je zelf wilt opknappen. In je brief moet je ook zoveel mogelijk informatie zetten over je pand, de vraagprijs, de staat van onderhoud, de vroegere huurprijs, de bewoners etc.

Behalve het bespelen van al deze ambtelijke kanalen kun je natuurlijk ook acties voor de aankoop van je pand voeren.

Nog wat tips:

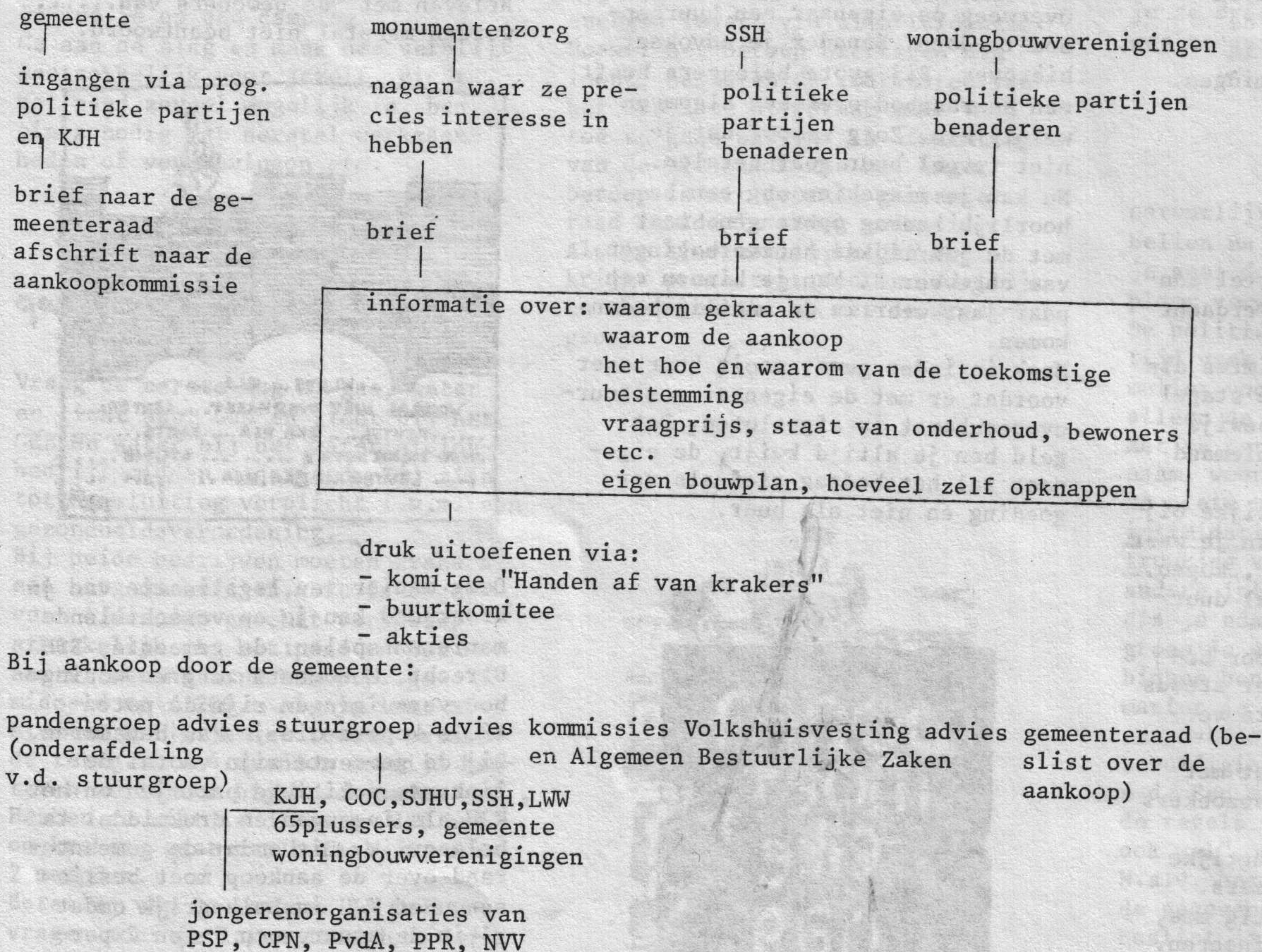
1. Probeer er achter te komen hoever de eigenaar bereid is met zijn prijs te zakken, bijv. door een maatje van je.
2. Hoe ligt de grondprijs?
3. Zit er een hypotheek op je pand?
4. Zijn er bepaalde voorwaarden aan de hypotheek verbonden?
5. Hoe zit het met het bestemmingsplan van de buurt (via het buurtcomité of het ICU)? Wat wil de gemeente met die buurt? Probeer daar op in te spelen.
6. Hoe zit het met mogelijke subsidieregelingen bij aankoop en/of verbouwing?
7. Probeer met rekensommetjes aan te tonen dat de aankoop van je pand voor de koper een haalbare zaak is.
8. Als je zelf met een bouwplan wilt komen dan kun je de hulp inroepen van alternatieve architectenburo's of individuele ar-

chitecten die zijn aangesloten bij organisaties die de woningnood bestrijden. (informatie bij kraakgroepen).

9. Spreek na aankoop een huurgarantie met de koper af, anders is misschien je strijd voor niets geweest en kan je weer zo'n 300 gulden huur gaan betalen.
10. Bij verbouwing moet je je pand pas verlaten als het bouwbedrijf op de stoep staat. Dit om te voorkomen dat de verbouwing pas na een half jaar nadat je je pand hebt verlaten begint.
11. Extra druk kan je uitoefenen d.m.v. het buurtcomité en/of het comité "Handen af van de krakers" en d.m.v. acties.

Dit zijn slechts wat tips en aanzetten waardoor je de procedure tot aankoop van je pand op gang helpt. Deze strijd voor betaalbare woonruimte kan maanden en maanden duren en kost veel tijd en energie. Uit het verleden blijkt echter dat het vaak geen tevergeefse moeite is. Zo zijn bijv. in het verleden Amelisweerd, de Anoz op de Kromme Nieuwe Gracht, de Monicapastorie op de Oudenoord, Rotsoord 24 en talloze andere panden gelegaliseerd.

schematisch:

KJH: Comité Jongerenhuisvesting
 Stuurgroep: stuurgroep 1- en 2 persoonshuishoudens
 SJHU: Stichting Jongeren Huisvesting Utrecht
 LWV: Leef-, woon- en werkgemeenschap
 SSH: Stichting Studenten Huisvesting
 ICU: Informatie Centrum Utrecht

of: brief naar B en W advies commissie Openbare Werken advies gemeenteraad beslist en raadsleden

8. JURIDIESE INFORMATIE

Tot de inwerkingtreding van de leegstandswet is kraken niet strafbaar. Politie en justitie lopen daar nu al vrolijk op vooruit en 'vergeten' daarbij maar al te vaak de rechten die je als kraker hebt. De rechtspraak kent een aantal bepalingen die in je voor- of in je nadeel werken. De laatste categorie wordt de laatste tijd helaas steeds groter. Hieronder eerst de meest voorkomende strafbare zaken waarvan je beschuldigd kunt worden.

strafbare feiten

1. Vernieling: herstel onmiddellijk eventuele schade bij een kraak en geef nooit toe dat je iets vernield/gerepareerd hebt. Zij hebben geen getuigen of bewijzen dat dat wel zo is.
2. Inbraak: bij een inbraak ben je erop uit om iets te jatten (wederrechtelijk toeëigenen). In een leeg huis valt niets te jatten. Staan er onverhoopt toch wat spullen in, zet deze dan in een ruimte met een slot erop en geef door aan de advocaat om wat voor spullen het gaat. Neem geen souvenirs mee.
3. Huis-en/of lokaalvredebreuk: dat is alleen van toepassing als het pand feitelijk in gebruik is. Dit is het geval als er een woonvergunning voor het pand is (deze geldt ook als de bewoner/ster tijdelijk in een verpleeghuis, rusthuis of ziekenhuis zit of langdurig op vakantie is). Ook wanneer er een (ver) bouwvergunning is afgegeven en wanneer een pand actief te koop wordt aangeboden en de normale leegstand (variabel van 3 mnd tot 1 jaar) niet is overschreden. De HH-prokureurs-generaals hebben richtlijnen opgesteld wanneer panden al dan niet in gebruik zijn. Deze richtlijnen zijn niet openbaar. Uiteindelijk bepaalt de dienstdoende officier van justitie of een pand al dan niet in gebruik is, hij/zij interpreteert de richtlijnen. Uiteindelijk leidt dit in de praktijk tot ontruiming op grond van bijvoorbeeld de aanwezigheid van een tandenborstel, handdoek en een bed waarbij de eigenaar beweert daar te wonen, of wanneer de eigenaar beweert een vakantieverbouwer te zijn (zonder vergunning). Het gaat te ver om alle voorbeelden hier te noemen, je doet er handig aan dit te bespreken met de kraakgroep en/of je advocaat.
4. Openlijke, gezamenlijke geweldpleging tegengoederen.

Omgekeerd is lokaal-en/of huisvredebreuk ook toepasbaar:

Vanaf het moment dat jij gekraakt hebt, je slot verwisseld en met je spullen binnen zit, ben je bewoner/ster. Jij hebt het pand feitelijk in gebruik. Iedereen die vanaf dat moment zonder jouw uitdrukkelijke toestemming binnenkomt pleegt huisvredebreuk. Sommeer zo'n persoon tot driemaal toe het pand te verlaten, gebeurt dat niet zet hem/haar dan buiten en doe aangifte bij de politie.

ontruimd worden (vóór de leegstandwet)

In eerste instantie beslist de Officier van Justitie of je al dan niet wordt ontruimd. Hij/zij neemt de beslissing op grond van het rapport dat de politie opgemaakt heeft en de gegevens die de eigenaar verstrekt. (Omdat de eigenaar niet geneigd zal zijn mee te werken en ook het rapport van de politie bepaald niet altijd neutraal is, kan het handig zijn om vlak na de kraak voordat de politie geweest is - zelf een brief met jouw gegevens over het pand en de eigenaar en de naam van je advocaat af te geven op het Gerechtsgebouw. Duw het daar in handen van de bode en laat het afgeven bij de dienstdoende officier van justitie. (Blijf anoniem!)

1. Ontruiming door de O.v.J. kan op de volgende gronden:
  - a) Wanneer aangetoond wordt dat het pand feitelijk in gebruik was (dit begrip wordt steeds ruimer geïnterpreteerd. Het blijkt voor een eigenaar vaak simpel om aan te tonen dat de leegstand 'gerechtvaardigd' is. Het is ook mogelijk dat de leegstand gerechtvaardigd wordt omdat de gemeente een bestemming voor het pand/de hele straat heeft).

- b) Wanneer ze je hebben kunnen betrappen op andere strafbare feiten nl. vernieling of inbraak (zie boven).
- c) de Woonruimtetwet van 1947. Op grond van deze wet kan de gemeente panden laten ontruimen waarvan de bewoners geen woonvergunning hebben. (Dit geldt alleen waar de W.R.V. van kracht is). Dit mag alleen in het belang van een doelmatige verdeling van de woonruimte. Volgens een raadsbesluit wil dat zeggen dat er geen andere bewoner moet zijn die in aanmerking komt voor een woonvergunning (waarom het doelmatig is om de ene woningzoekende op straat te zetten om de andere aan een woning te helpen is ons niet duidelijk). Dit geldt voor bijna alle distributie-panden van de gemeente. Als je een gemeentepand kraakt is het vaak ook niet zo belangrijk om je naam verborgen te houden, je kan proberen politieke druk uit te oefenen en als je 'een urgentie bewijs hebt eisen dat ze het pand aan jou toewijzen. Een partikuliere eigenaar kan krakers uit zijn huis zetten door zelf urgent woningzoekenden voor te dragen. Dit zal hij pas in het uiterste geval doen, omdat hij dan weer door een huurkontraat gebonden is.
- d) Een algemene politie-verordening (apv). In Utrecht is er een artikel uit voor onbewoonbaar verklaarde panden. Deze mogen ten alle tijden ontruimd worden.

Wanneer de O.v.J niet overgaat tot ontruiming loop je nog altijd de kans op:

- 2. Ontruiming door de eigenaar. In feite ontstaat er bij een kraak een konflikt eigenaar/bewoner. Dit valt onder het civiele recht. De eigenaar heeft dan twee legale middelen om je eruit te krijgen:

- a) Een kort geding. Wanneer iemand tegen jou een kort geding wil aanspannen, heeft die persoon jouw achternaam nodig. Zorg er dus voor dat je naam niet bekend wordt! Op een enkele naam kan het hele pand ontruimd worden (en zelfs meerdere wanneer ze bij een gezamenlijke aktie gekraakt zijn). De eigenaar moet ook het spoedeisend belang aan kunnen tonen. (d.w.z. dat de normale rechtspraak te lang duurt en daardoor ernstig benadeeld wordt). Er zijn slechts enkele gevallen bekend dat de eigenaar de rechter niet kon overtuigen van het spoedeisend belang. Let op. Als aan het bovenstaande is voldaan wordt er bijna altijd ontruimd. Als verliezende partij moet je meestal de proceskosten betalen, ook als je een bewijs van onvermogen hebt. Het kan je ook kwijt gescholden worden.
- b) Civiel proces. Hiervoor geldt bijna hetzelfde als bij 1., alleen duurt de procedure langer (ongeveer 6 mnd.) terwijl een kort geding binnen 24 uur geregeld kan worden. Ook kost het meer geld en spoedeisend belang is niet meer vereist. De eigenaar zal dus proberen achter je naam te komen. Dat kan hij op verschillende manieren proberen: hij kan in volle vuilniszakken die je buiten hebt gezet gaan snuffelen, je door een privé-detektive laten schaduwen etc.

Dat moet je hem echter niet te gemakkelijk maken: Ontvang geen post met achternaam op je nieuwe adres, laat je niet op je nieuwe adres inschrijven, overtuig je vrienden en vriendinnen nooit jouw naam aan iemand te geven, laat je tijdens de kraak niet fotograferen, parkeer geen voertuigen met een registratienummer voor de deur, neem eens een andere weg naar een adres waar je vaak komt, bijv. je werk of school, treedt niet als groep naar buiten want dat kan als een rechtspersoon worden beschouwd etc. **BLIJF ALTIJD ANONIEM!** (noem ook geen valse naam want op die naam kunnen ze je ook dagvaarden. Dan moet jij maar zien aan te tonen dat je geen Jantje Pieterse heet) en haal de eerste tijd geen papieren met achternamen in huis. Bezoekers kunnen ook beter anoniem blijven. De rechter kan bezoek uitleggen als 'medevruchtgebruik' van het pand en op die grond een bezoeker dagvaarden.

Gemeente Utrecht

Bij vonnis van de Arrondissements-Rechtbank te Utrecht d.d. 15 april 1981 is in staat van faillissement verklaard:

MAKELAARSKANTOOR PONSSEN B.V.
gevestigd te Utrecht, met benoeming van de E.A. Heer mr Th. A. Hoog tot Rechter-Commissaris en van de ondergetekende tot curator.

Mr A. Rigters,
curator,
Maliesingel 56,
Utrecht.
Tel. 030-331146.

- Blijft over
- 3. Illegale huisuitzettingen door
    - a. particuliere knokploegen en
    - b. staatsknokploegen oftewel de politie.

hoe kun je je verzetten?

Kraken doe je niet voor je lol. Het is duidelijk dat je een ontruiming met alle mogelijke middelen probeert te voorkomen.

Ad.1. Als de Ov.J. besloten heeft tot ontruiming komt de politie je dit mededelen en verzoekt je het pand te verlaten. Vraag altijd naar het ontruimingsbevel. (In de praktijk gebeurt het vaak dat noch jij noch je advocaat het te zien krijgen, zorg dat dat jou niet overkomt). Als je je advocaat nog kan bereiken kan hij/zij proberen de beslissing of het tijdstip van ontruiming te beïnvloeden. Ben je het niet eens met de ontruiming blijf dan en organiseer het verzet. (De buurt inlichten en mobiliseren, barrikaderen, de pers inlichten, prikakties elders in de stad en - in overleg met de kraakgroep - de alarmlijst afbellenen).

Wanneer je de ontruiming niet hebt kunnen tegenhouden en de redenen waarom je eruit moest zijn zo aantoonbaar onjuist, laat het er dan niet zomaar bij zitten. Overweeg om het te herkraken, maak affiches waarop je je ongenoegen kenbaar maakt enz.

Als achteraf blijkt dat er geen ontruimingsbevel was, laat dan de ontruiming ongeldig verklaren en kraak het opnieuw.

Ad.2. Als er toch iemand een dagvaarding krijgt, moet hij/zij voor het proces het pand verlaten, en op de zitting proberen te bewijzen dat hij/zij ergens anders woont (als je niet verschijnt wordt de eis tot ontruiming meestal toegewezen). Dan is er een kans dat de rest kan blijven zitten.

Neem de dagvaarding niet aan wanneer de eigenaar een gefingeerde naam heeft gebruikt voor de dagvaarding. Doe je het toch, dan hoor je nl. bij die naam. Overleg met de kraakgroep en je advocaat wat je kunt doen. Organiseer het nodige verzet.

Ad.3. Wanneer je kraakt zul je met de mogelijkheid dat je een knokploeg op je dak krijgt, rekening moeten houden. Vooral wanneer het gaat om een pand van een berucht spekulant.

Barrikadeer het pand goed, zorg dat er voldoende mensen aanwezig zijn stel een wacht in en maak een alarmsysteem.

Bespreek goed met elkaar wat je doet wanneer er een knokploeg zou komen en maak een vluchtroute voor het geval je ze niet tegen kunt houden. Licht bezoekers in over de gemaakte afspraken.

Wanneer je de politie belt, doe dat dan als buurtbewoner en zeg dat er gevochten wordt. (Als je zegt dat er een knokploeg voor de deur staat zouden ze wel eens kunnen besluiten een half uurtje te wachten en het vuile werk aan de knokploeg over te laten).

Wanneer je een aanklacht in wilt dienen bijv. wegens (poging tot) mishandeling, laat het dan door je advocaat doen.

Ad.3b. Het komt voor dat de politie eigenmachtig optreedt. Laat je niet intimideren! Houdt de deur gesloten wanneer je hen er niet inwil. Mochten ze toch binnen zijn gekomen, sommeer ze dan driemaal zich te verwijderen. Doen ze dat niet zet ze dan buiten, ze hebben immers geen enkel recht zonder jouw toestemming binnen te komen. Laat door je advocaat een aanklacht indienen wegens huisvredebreuk, indien ze niet op jouw sommatie ingaan.

wat te doen bij aanhouding

...of het waarschuwingsschot in de lucht, ook wel het mistieke waarschuwingsschot genoemd.

In aanraking komen met de politie is niet één van de leukste dingen die je kan overkomen. Dit stukje is bedoeld om je rechten te leren kennen, om te zorgen dat ze je niet klem lullen. In intimideren zijn ze erg goed, aan jou de taak om niet in paniek te raken.

1. Staande houden.

Je moet altijd vragen waarvan je verdacht wordt. Blijf rustig en verzet je niet (daarmee maak je het alleen maar erger want dat is strafbaar). Je bent niet verplicht om te antwoorden, maar ze kunnen je wel meenemen naar het bureau voor een verhoor. Word je niet meegenomen, maar ze vragen wel wie je bent, geef dan wel je echte naam. (Natuurlijk kan je ook je naam niet geven, dan moet je zeker mee naar het bureau). Een vals adres geeft geen problemen, maar je bent strafbaar als je een valse naam opgeeft.

2. Aanhouden/arresteren.

Als je op heterdaad betrapt bent kun je aangehouden worden. Dat kunnen ze doen voor de meest lullige dingetjes, plakken bijv. Als je gepakt bent moet je meteen vragen voor welk strafbaar feit dat dan wel is. Ze zijn verplicht daar antwoord op te geven. Als je vastgepakt wordt, aan een arm bijv., ruk je dan niet los. Je pleegt dan namelijk lijfelijk verzet tegen een ambtenaar in functie. Hebben ze je echter niet (meer) vast dan mag je wel vluchten.

2 b. De gang van zaken op het politie-buro.

Als je bent gearresteerd en opgebracht op het buro, dan wordt je eerst naar een balie geleid. Daar moet je die spullen inleveren waarmee je jezelf verwondingen toe zou kunnen brengen of waarmee je zelfmoord zou kunnen plegen. (Dat kunnen sieraden en veters maar ook shag of snoepgoed zijn). Je kunt hiervoor een ontvangstbewijs eisen waarop zij moeten omschrijven wat je allemaal af hebt gegeven. Zet daar dan een krabbel onder maar zorg dat je je naam niet prijsgeeft wanneer je dat niet wilt. Daarna word je alleen of met andere personen in een cel gestopt. Na verloop van tijd komt er een (hulp) officier van justitie om je te verhoren.

3. Verhoor.

Belangrijkste is dat je niet verplicht bent om iets te zeggen. Geen naam, geen adres, geen verklaring. Verklaar alleen dat je niets te verklaren hebt. De politie heeft het recht om je zes uur vast te houden, terwijl de uren van 24.00 tot 9.00 en het weekend niet meetellen. Dit kan bijv. inhouden dat als je vrijdagavond wordt opgepakt ze het recht hebben om je tot maandagmiddag drie uur vast te houden. In die tussenliggende uren mogen ze je officieel ook niet verhoren. Geef tijdens het verhoor geen valse naam op, dat kan je 300 piek kosten. Onderteken niets tenzij je advocaat erbij aanwezig is.

4. In verzekering stellen.

Als ze je verdenken van een misdrijf waar je meer dan 4 jaar voor zou kunnen krijgen kunnen ze je langer vasthouden dan zes uur. De officier van Justitie moet daar zijn toestemming voor geven en het moet passen in het belang van het onderzoek. Je hebt dan recht op een advocaat. Als je er al een hebt kan je hem/haar opbellen, anders krijg je er een van het parket. Nu zit je voor 48 uur vast, deze termijn kan nog één keer met 48 uur worden verlengd.

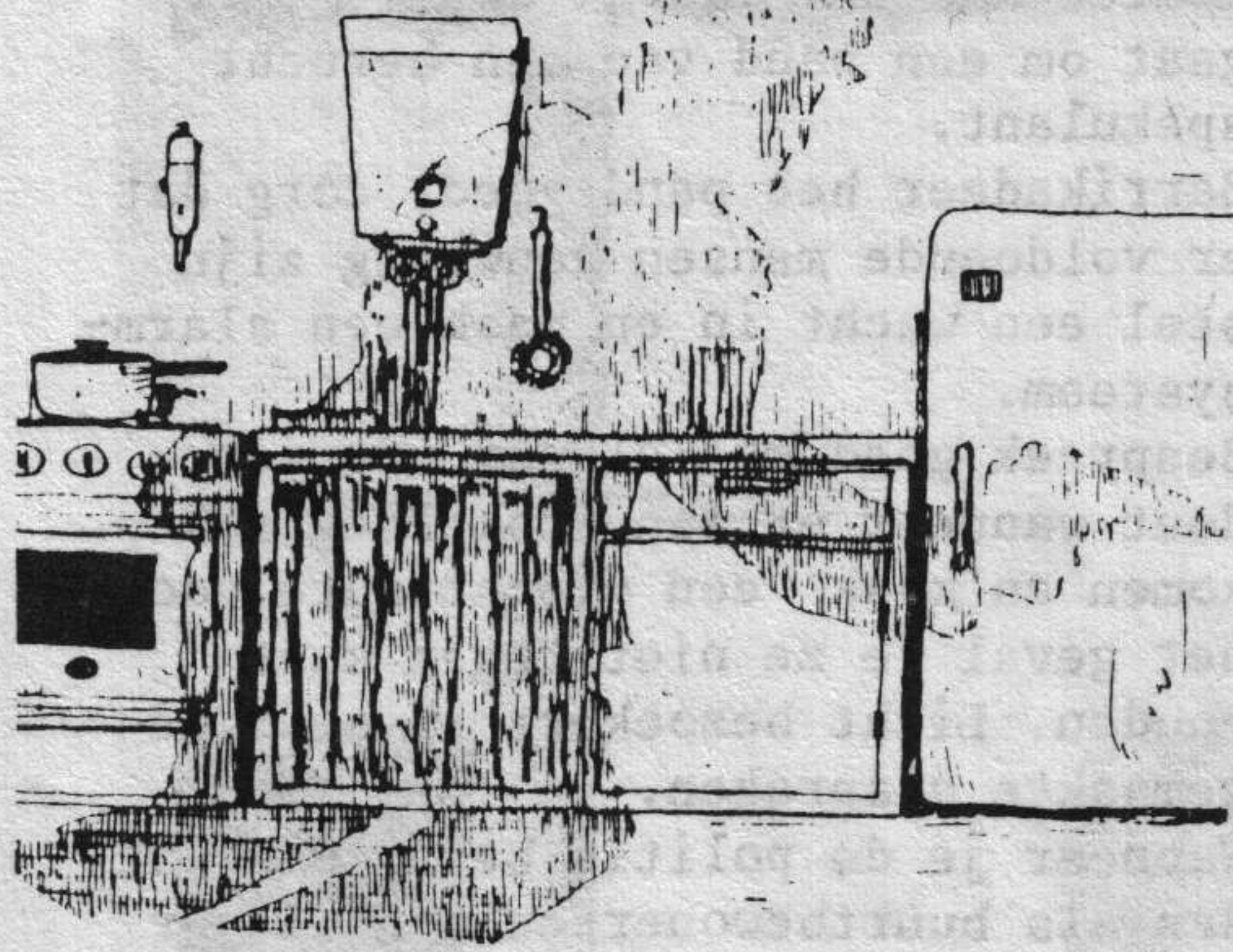
In twijfelgevallen houden we ons aan de oude stelling: altijd op de benen richten

5. Voorlopige hechtenis is bij het kraken niet aannemelijk.

Dien altijd een klacht in op het politie-buro en het klachtenburo wanneer je denkt onrechtmatig behandeld te zijn, bijv. wanneer ze je te lang of onterecht hebben vastgehouden.

huiszoeking

De onschendbaarheid van je huis is vrij goed gewaarborgd. Niemand mag zonder de toestemming van de bewoners (of die nu kraker is of niet, doet er niet toe) een huis binnen komen. Uitzonderingen zijn geregeld bij bijzondere wetten, je moet bijv. je huisbaas toelaten als er reparaties verricht moeten worden of als hij het wil verkopen en het aan mensen wil laten zien. Ook de politie mag niet zomaar binnenkomen. Dat mag alleen onder bepaalde voorwaarden:

- De politie vraagt aan de deur om binnen te mogen komen als je je hierdoor laat overdonderen en geschrokken door intimidatie of de uniformen "ja" zegt, dan zijn ze binnen gekomen op uitnodiging. Dus niet doen. Voor hen is het een manier om aan namen van krakers te komen. Dus weiger ze na de eerste inspectie altijd de toegang. Ook als ze zich kunnen legitimeren, dat is niet voldoende. Komen ze toch binnen, zeg dan dat je ze gaat aanklagen wegens huisvredebreuk: daarvoor zijn ze strafbaar.
- Als ze een schriftelijke last tot binnentreding uit hun zak halen wordt het moeilijker om ze buiten te houden. Lees het papier dan goed door. Als er geen reden tot huiszoeking op staat hoef je ze ook niet binnen te laten.
- Wordt er wel een reden in vermeld, maar is het voor een overtreding of voor een eenvoudig misdrijf, dan hoef je ze ook niet binnen te laten bijv.: als het gaat over laster of smaad.

Huiszoeking mag dus alleen als het gaat om een misdrijf waar meer dan 4 jaar voor staat, wanneer de (hulp) officier van justitie (dienstdoende wachtkommandant dus gewoon politie-agent), de kantonrechter of de burgemeester zelf de opdracht geven om binnen te treden, of wanneer de politie-ambtenaren een machtiging hebben, dat is een schriftelijke last van binnentreding.

Van een binnentreding moet altijd een procesverbaal worden opgemaakt. Iedereen moet zich kunnen legitimeren. De machtiging kan zijn een algemene last, dan mogen ze het hele blok doorzoeken, of wanneer je op kamers woont het hele huis. Of als ze een bijzondere last hebben, dan mogen ze alleen een bepaald huis binnen. Woon je op kamers, dan mogen ze je kamers niet binnengaan als ze daar geen bijzondere last voor hebben. Wel hebben ze altijd een achterdeurtje, om alles te omzeilen. Ze kunnen altijd gebruik maken van "art. 2 van de opiumwet". Ze hoeven maar een vermoeden te hebben dat je hasj hebt. Het maakt dan geen donder uit of de aanuiging op het huiszoekingsbevel wel of niet juist is. Ze mogen binnenkomen en dan onder deze smoes naar andere zaken zoeken. Als op last of machtiging die altijd schriftelijk moet zijn niet staat dat ze ten alle tijden geldt, mag de politie niet binnentreden tussen zonsondergang en zonsopgang (ze hebben wel een kwartier speling).

Soorten panden

Nederland is wat betreft huisvesting verdeeld in 2 gebieden. Grofweg kun je zeggen dat beneden de Moerdijk geliberaliseerd gebied is wat wil zeggen dat je daar vrij kunt vestigen. Vooral de grotere steden boven de Moerdijk is niet-geliberaliseerd gebied. D.w.z. dat daar de Woonruimtetwet van 1947 van toepassing is en dat je voor een bepaalde categorie woningen een vergunning van de gemeente nodig hebt om daar te kunnen wonen. Dit geldt voor een huurwoning tot f 620,- en een koopwoning tot 211.000,- Als een gemeente in een woonruimte-verordening heeft opgenomen dat ze behoefte hebben aan speciale woningen dan mogen ze voor die woningen de prijs optrekken tot max. 50%. In Utrecht geldt dit voor parterre-woningen, eensgezinswoningen en voor woningen met 5 of meer slaapvertrekken.

- Woningen van de gemeente of woningbouwverenigingen. Deze vallen altijd onder de distributie. D.w.z. dat als je deze kraakt je zonder inmenging van Justitie of Kort Geding ontruimd kunt worden. Je maakt meer kans om te kunnen blijven zitten als je een urgentie hebt en de woning passend is.

- Wisselwoningen. Deze worden gebruikt voor mensen wiens woning gerenoveerd wordt. Geldt verder 't zelfde voor als voor woningen van gemeente.

- Slooppanden. Huizen van de gemeente die in buurten liggen die binnen een aantal jaren worden

gesloopt. Als je zelf wat op wil en kunt knappen zijn deze ideaal. Ze zitten meestal niet meer in de distributie.

- Onbewoonbaar verklaarde woningen: vallen ook buiten de distributie. In sommige steden zoals in Utrecht is daar een Algemene Politieverordening voor, zodat je ze niet mag kraken.

De staat van deze woningen is meestal erg slecht. (Vloeren eruit, leidingen doorgeknipt).

- Partikuliere panden, waarmee wordt gespekuleerd. Als er druk mee wordt geadverteerd wordt dit door de Officier van Justitie vaak als bestemming gezien. Dit beleid verschilt per distrikt.

Voor alle bovenstaande genoemde categorieën geldt dat daar niets over vaststaat.

Je kunt het best voor je gaat kraken bij een kraakgroep informeren.

ontruimd worden na invoering van de LSW.

Eén van de grote 'dreigingen' van de leegstandswet is dat het anoniem dagvaarden mogelijk wordt gemaakt. Op dit moment kan dat namelijk in principe nog niet. Naast de eerder genoemde ontruimingsgronden waarop je nu je pandje uitgezet kan worden, komt die dreiging er nog eens bij. De eigenaar kan gewoon de bewoners van z'n pand dagvaarden. Hij moet dat wel bekend maken met een stencil, of in de krant, om de bewoners de kans te geven zich te verdedigen. Wanneer je dus niet bv. kranten of mededelingen van de rechtbank in de gaten houdt, staat dan ineens de eigenaar, of de ME op de stoep om je eruit te halen. Je moet daarom proberen je op de hoogte te houden zodat je je op dat kort geding kunt verdedigen. Je moet dan bv. aantonen dat je al vóór najaar '81 (de voorlopige grensdatum voor anoniem dagvaarden) in je pand woonde (getuigenverklaringen) of

als belanghebbende naar voren treden (bv. dat je het hele pand hebt opgeknapt, wat je nogal wat duiten heeft gekost etc.).

de laatste truuk

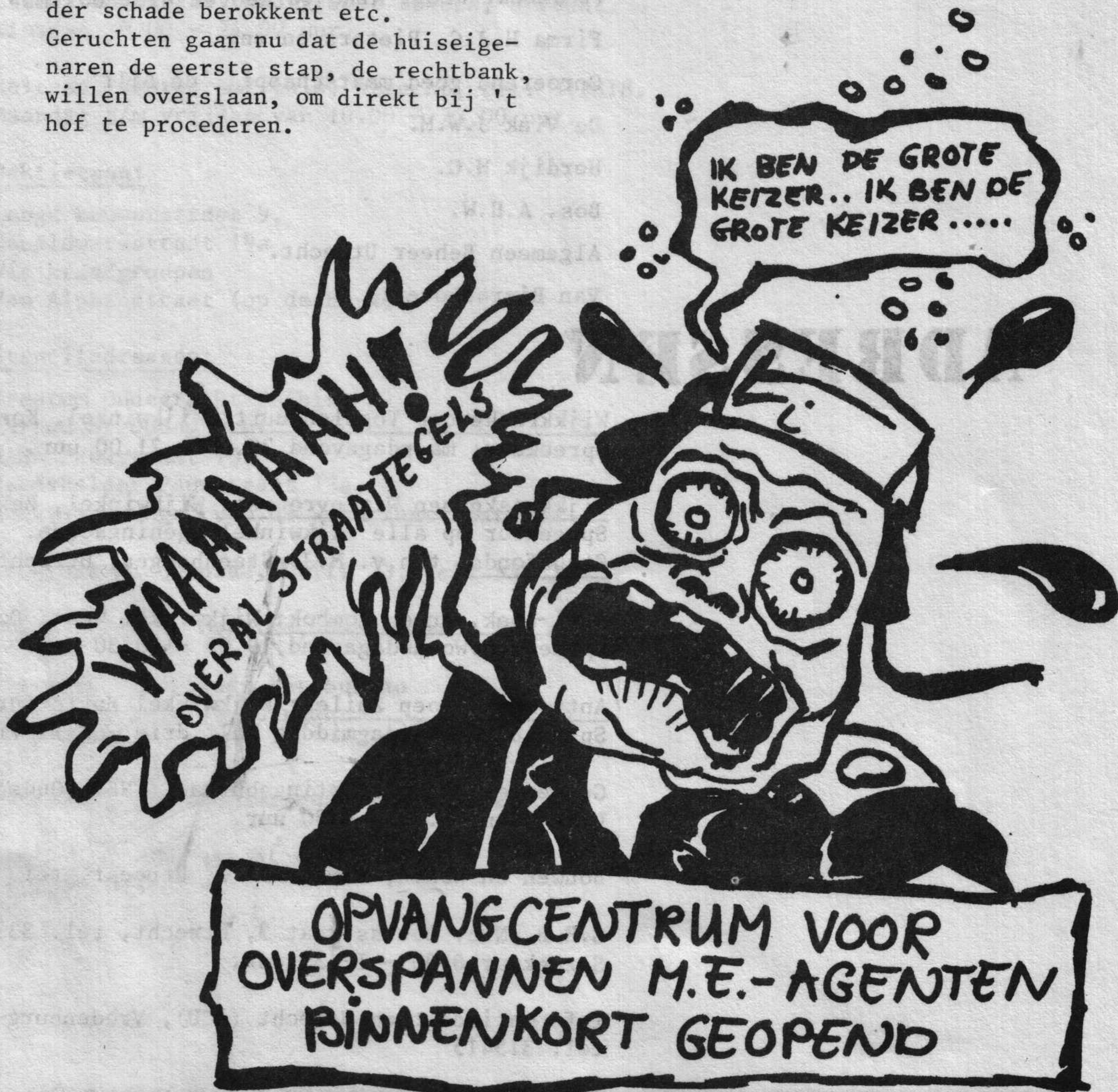
Op dit moment, zonder een leegstandswet of wat ook, wordt gewoon buiten jou om ontruimd. Dit is mogelijk geworden 'dankzij' de zogeheten 'Huidenstraat-truuk' (want hier is deze truuk voor 't eerst toegepast). Deze truuk houdt in dat koper en verkoper, vriendjes-BV's, of spekulanten met zichzelf (schijn)kontrakten afsluiten, zodat de koper/sloper/huurder de verkoper kan dagvaarden omdat die in gebreke blijft. Namen, foto's e.d. van krakers zijn niet meer nodig. Alles voltrekt zich tussen eigenaar/sloper/huurder/aannemer/rechter. De rechtbank heeft de ontruimingseis steeds afgewezen omdat bv. het kontrakt pas afgesloten was op 't moment dat het pand allang gekraakt was. De nieuwe huurder is dan niet belanghebbend omdat hij/zij toen moest kunnen weten dat 't pand niet leeg was. De eigenaar moet gewoon met een kort geding op naam het pand zien te ontruimen. Maar het hof (daar kom je bij terecht als je in beroep gaat) wijst het ontruimingsvonnis tot nu toe steeds toe. Dit doet zij op grond van het feit dat de verkoper in gebreke blijft, kontraktverplichtingen niet nakomt, of de koper/huurder schade berokkent etc. Geruchten gaan nu dat de huiseigenaren de eerste stap, de rechtbank, willen overslaan, om direkt bij 't hof te procederen.

We willen jullie niet opzadelen met alle juridische prietpraat. In ieder geval gaat het hier om smerige juridische truuks, waarover heel wat jurisprudentie bestaat. Op dit moment wordt dan ook gezocht naar tegentruuks.

Deze truuk kun je verwachten bij de grotere eigenaren. Wees er alert op. Houdt bijvoorbeeld de lijsten van kort gedingen bij. Tot slot is deze truuk tot nu toe met name in Amsterdam met succes ten tonele verschenen.

huiszoeking na invoering van de LSW

De politie heeft ten allen tijde vrije toegang tot alle plaatsen waar "redelijkerwijs vermoed kan worden" dat er gekraakt is. De politie mag dus gewoon in panden binnendringen om te kijken of er gekraakt is (en dus tegelijk speuren naar drugs, linkse literatuur, illegale zenders enz.) De klachtenburo's politieoptreden zullen het er druk mee krijgen.

9. UTREGSE \$PEKULANTEN

Stichtse onroerend goed maatschappij enz.

Wildschuts Bouwbedrijf NV/Wildschut G.A./Wildschut's Beleggingsmaatschappij.

Plats J.B.

Maarseveen Vastgoed BV/ (fam) van Maarseveen.

Van Leeuwen A.G.

Rijnlandse Discontobank/ fam. de Vonk/ Gijzel/ Fred v.d. Broek.

Ontw. en exploitatiemaatschappij Smulders BV/ Bouw en aannemingsmaatschappij 'Het Midden Oosten'.

Gemeenschappelijk eigendom B.V. (eigendom Friesch/Groningse hypotheekbank).

Utrechtse woningmaatschappij

Ponssen J.A. / Kaarsgaren G.A.M.

Bouwbedrijf Gebr. van Oostrum / van Oostrum en van Laar.

Roverts A.

Essen W.

Kesteloo W.

Van der Louw.

Bihari K.

Van Engelen F.J.

Van Impelen W.J.

Midden Holland Vastgoed BV / De Man C.C. Burggraaf J
(indirekt heeft Arno vd Heuvel hier ook mee te maken).

Firma H.J.C. Pieters en zn.

Onroerend goed maatschappij 'de Bilt'

De Vink J.W.M.

Hordijk H.C.

Bos. A.H.W.

Algemeen Beheer Utrecht.

Van Bierschoten.

ADRESSEN

Wijkkraakgroep Vogelenbuurt: Wijkwinkel, Koekoekstraat 28, tel. 714812.
Spreekuur: maandagavond 20.00 - 21.00 uur.

Wijkkraakgroep Wittevrouwen: Wijkwinkel, Bekkerstraat 118, Utrecht, tel. 711055.
Spreekuur op alle wijkwinkel-openingsuren.
Steunfonds: t.n.v. M.J. Steenbergen, Utrecht, gironr. 4309917.

Anti-spek. groep Lombok; Wijkwinkel West, Domstraat 43, Utrecht. tel. 934455
Spreekuur: Woensdagavond 19.00 - 20.30 uur.

Anti-spek.groep Zuilen: Wijkwinkel Marie-Curielaan 2^A, Utrecht, tel. 434613
Spreekuur: Vrijdagmiddag half drie - half vijf.

Gemeentelijk Huisvestingsbureau (GHB), Oudegracht 129, Utrecht, tel. 332214
Loketuren: 8.30 - 9.30 uur.

Bouwen en Wonen, Domstraat 2, Utrecht, tel. 332314

G.E.B., Nic. Beetsstraat 3, Utrecht, tel. 335433
Spreekuur 8.00 - 12.30 uur.

Informatiecentrum Utrecht (ICU), Vredenburg (onder het Muziekcentrum)
tel. 315415

Politie alarmnr. 333333

Brandweer alarmnr. 883311

Bureau Bevolking, Stadhuis, ingang Ganzenmarkt.
tel. 328511

Monumentenzorg, Monumentenwacht Utrecht, Mariaplaats 51, tel. 310307.

Stichting Jongerenhuisvesting, Lange Nieuwstraat 52, Utrecht.
Kantooruren: 10.00 - 13.00 uur of na telefonische afspraak.
Tel. 311675.

Slaaphuis, Nieuwe Daalstraat 21, tel. 311513

SSH, I.B.B.-laan 155, tel. 510524.

Klachtenbureau Politie-optreden, Lange Nieuwstraat 77, Utrecht. tel. 317772 .

J.A.C., Oudegracht 371, tel. 313824.

Kadaster, Drieharingenstraat 26, tel. 333513.
Openingstijden 9.00 - 12.30 uur
14.00 - 15.30 uur

Waterleidingbedrijf Midden Nederland (WMN)
Reaktorweg 47, Utrecht tel. 449511

Huurkommissie, Drieharingenstraat 26, Utrecht.
tel.333513
inlichtingen: 317439

Maatschappelijk Advies en Informatie Centrum (MAIC)
Lange Nieuwstraat 50, tel. 313814.

Mr. A.J. Bransen (wethouder van Volkshuisvesting),
Stadhuis, Stadhuisbrug 1, tel. 328511.
Alleen voor noodgevallen.

L.W.W. Woonkafee, Oudegracht 364bis, Utrecht.
Dinsdag 20.00 - 24.00 uur.

Release, Voorstraat 6bis, Utrecht, tel. 312818.
Maandag t/m vrijdag van 19.00 - 23.00 uur.

Bakfietsen:

Lange Lauwerstraat 9,
Nobeldwarsstraat 19a
Via kraakgroepen
Van Alphenstraat (op de hoek)

Stenciladressen:

Kreatum Oudegracht 364bis
Kargadoor Oudegracht 36
RASA Pauwstraat 13
Raadskelder Pauwstraat 13a
Werkelozen Mgr. van de Weteringstraat 13a

Utrechts Nieuwsblad, Drift 23, tel. 335833

Nieuw Utrechts Dagblad, Ganzenmarkt 16, tel. 331215

Algemeen Nederlands Persbureau
Jaarbeursplein 15, Utrecht
tel. 941941

GG en GD, Alarmnummer ongevallen 332222

Rooie Rat, Oudegracht 65, Utrecht.
Tel. 317189

